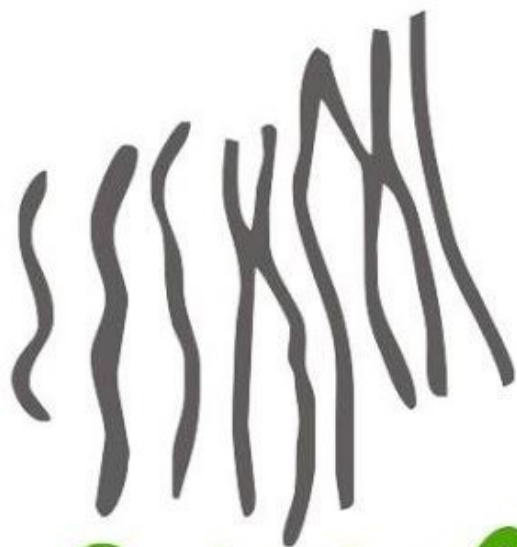

Udarregi

IKASTOLA

Hizkuntz Proiektua

AURKIBIDEA

1. IKASTOLAREN IBILBIDEA ETA EGOERA SOZIOLINGUISTIKOA	3
2. HIZKUNTZA PROIEKTUAREN DEFINIZIOA ETA EZAUGARRIAK	10
3. HIZKUNTZA PROIEKTUAREN IKUSPEGIA ETA HELBURUAK	16
4. HIZKUNTZA PROIEKTUAREN OINARRI TEORIKOAK	19
5. HIZKUNTZA PROIEKTUAREN PRESTAKUNTZA IRIZPIDEAK	31
6. HIZKUNTZA PLANGINTZA	36
7. HIZKUNTZA PROIEKTUA KUDEATZEKO IBILBIDEA	50
8. EGITURA ETA ZEREGINAK	53
9. HIZKUNTZA PROIEKTUA EBALUATZEKO IRIZPIDEAK	57
10. ETORKIZUNARI BEGIRA	63

1.

IKASTOLAREN IBILBIDEA ETA EGOERA SOZIOLINGUISTIKOA

Usurbilgo UDARREGI Ikastola, 1968-1969 ikasturtean sortutakoa da. 1968an Udarregi Patronatuaren Estatutuak onartu ziren eta Udalak lehen diru-laguntza eman zion bere funtzioak aurrera eramateko. Garai hartako Udarregi Patronatuaren helburuak hauexek ziren:

- 1.-Berezko zituen baliabideez Usurbilen kultura sustatzea.
- 2.-Garai hartako Hezkuntza Sistemarekin elkarlanean aritzea Lehen Hezkuntzan, Lanbide Heziketan eta Batxilergoan.

Urtez urteko ibilbidean behar berriak sortzen hasi ziren eta Udarregi Patronatuak ematen zuen hezkuntza eskaintza euskaraz egitearenak berehalako indarra hartu zuen.

1976-1977 ikasturtean Udarregi Patronatua ikastola bihurtzeko ahalegin honetan, erronka anitzei aurre egiten hasi zitzairen: 2 urteko haurrentzako gela bat sortzea, Haur Hezkuntza sendotzea, euskara klaseei garrantzi handiagoa ematea, uztail eta irailean haurrentzako euskara klaseak ematea, gurasoei euskara ikasten laguntzea... Euskara aldetik irakasleek egindako ahaleginek eskola integratzaile euskaldun baterantz, urratsen sendotasuna bermatu zuten.

1978-1979 ikasturtea garrantzitsua eta funtsezkoa izan zen: Haur Hezkuntzak bestelako tamaina eta sakontasuna hartzen ditu. Gela asko euskara hutsean ari ziren, eta ofizialki eta hurrengo urtetan jarraipena izatekotan, orduantxe hasi zen O.H.O.ko lehen kurtsoa erabat euskaraz, bi gelarekin.

Azpimarratzekoa da 1978-06-15ean Batzar Orokorraren bilkuran, Udarregi, Ikastolen Elkarteko partaide izatea proposatu eta aho batez onartu zela. Garai zail hauetan, irakasle klaustroak behar zen mailan erantzuten jakin zuen.

Gogotsu eta profesionalki egin zuten lan. Udarregiko Hezkuntza Planak asko zor dio irakasle-taldeari, une bakoitzean jakin izan duelako aurrerapen kualitatiboki garrantzitsuak bultzatzen bai hezkuntza arloan eta baita hizkuntza-arloan ere.

Hizkuntzaren Normaltasuna erdiesteko prozesu luze honek gidatu du Ikastolaren Egitasmoa urte hauetan guztietan.

Alabaina, prozesu honetan beti gogoan hartu ditugu, gainerako ikastoletan, hezkuntza-berrikuntzaren prozesu orokorrak ekarritako hausnarketatik iritzitako ondorioak, eta bereziki, hizkuntza helburuak berrikusteko eta zabaltzeko beharrari zegokienetan.

Beraz, Udarregi Ikastolak, 1991-92 urteen artean sortutako Eleanitz proiektuaren bilakaerari arretaz begiratu zion eta horretarako aukera izan zuenean, proiektuan sartzeko abaguneari heldu zion 2000garrenean.

Udarregi ikastolak gaur egun, 0 urtetik 16 urte bitarteko hezkuntza-irakaskuntza etapak ematen ditu eta herrian dagoen ikastetxe bakarra da. Une honetako eskaintza honokoa da :

- ⇒ Haur Eskola 1. Zikloa (0-3)
- ⇒ Haur Hezkuntzako 2. zikloa (3-6)
- ⇒ Lehen Hezkuntza (6-12)
- ⇒ Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza (12-16)
- ⇒ Laguntza gela bi

2016-2017 ikasturtean gure hezkuntza komunitatea 729 ikaslek eta 492 familiek osatzen dute.

Hazkundean eta jendartean ematen ari diren aldaketak, soziolinguistikoak barne, eragina dute antolamendu eta funtzionamendu esparru nahiz aspektu ezberdinetan, eta hezkuntza komunitatea osatzen dugunon ezaugarriak, beharrak, jarrerak, jokabideak... dibertsifikatu dira. Gaur egun familiek hautatzen duten hezkuntza proiektu ezberdinekiko azaltzen duten atxikimenduaren intentsitatean desberdintasunak antzeman ahal izan ditugu.

Honen harira aipatu nahi dugu, Soziologiako Klusterrak 2011n Usurbilen egindako erabileraren neurketaren emaitzetan, ezagutza mailan jaitsiera egon dela ikusten dela, izan ere, 2006an ezagutza maila %72,3 bazen, 2011n %70 baita. Alabaina, erabileran igoera izan da, 2006an %57 izanik eta egun, %61,9.

Udarregik bere xumean, lagundu nahi die, familiei batez ere, euskararen presentziaren, erabileraren, eta euskararekiko jarrera positiboagoren areagotze prozesuan, eta Hizkuntza

Normalkuntza Programa ezinbesteko tresnatzat jotzen dugu helburu honen erdiesterako.

Aurretik dugun bidea hobekuntzarako ateak irekitzeaz gain, Ikastolako Hezkuntza Proiektuaren xedeak gauzatzeko aukera bikaina da. Bestalde, hizkuntzaren trataerari buruzko hausnarketa, azterketa, eta hobetzea bultzatzeko akuilu bihurtzen zaigu, eta prozesu horretan murgilduta gaude une honetan; izan ere, ikasleek komunikatzen ikasi konpetentzia egokia lortzea baita helburua. Honela, Hizkuntza Proiektua, gure premietara egokitzeko eta Ikastolako Curriculum Proiektua berritzeko eta eguneratzeko tresna bilakatu zaigu.

Halaber, aukera ematen digu, hezkuntza komunitatearen partaide guztiak norabide berean jarri eta, euskararen normalkuntza bidean dugun ibilbidea elkarrekin aurrera egiteko.

Ibilbide honetan eta zehazki, **Ikastolako Curriculum Proiektuari** dagokionean esan, 2010 ikasturtetik hona hezkuntza erronka berriei heldu diegula eta **Hizkuntza Proiektuari erantsi dizkioten berezitasunengatik** interesgarria iruditzen zaigula egindakoa dokumentu honetan jasotzea.

Proiektu berriei buruzko zehaztasunak

Haur Hezkuntzako 0-6 Marko Pedagogikoa

Teoria psiko- pedagogikoak aurrera joan diren neurrian gero eta gehiago dakigu umearen garapenaz eta ikasteko moduez. Ezagupen hauek ikaskuntza- irakaskuntza prozesua diseinatzeko orduan isla eduki behar du.

Diseinua zehazteko orduan garrantzitsua da haurraren hizkuntza barneratze eta jabetze nahiz garatze prozesuan ikuspegi honek eskaintzen dizkigun tresnak, Ikastolaren Hizkuntza Proiektuan isla edukitzea.

Umearen berezko garapen naturala bermatzea eskolaren zeregin garrantzitsua izanik, hizkuntzaren barneratze eta garatze prozesuari begira jarrita, Ikastolak kontuan hartzen ditu garapen naturalaren teoriaren 10 printzipio nagusiak; honako hauek dira zaindu eta bermatu beharrekoak:

1. Ikastola, familiarekin eta komunitatearekin elkar komunikazioa
2. Ume guztientzako ikastola, ikastola inklusiboa
3. Adinen arteko elkar komunikazioa
4. Autonomia
5. Umearen erritmoaren errespetua
6. Hiru dimentsiotako egituretan aberatsa
7. Ikastola erakargarria eta estimulatzeko duena

8. Umearen zauriak eta porrotak zaindu

9. Hezitzailea zaindu

10. Etengabeko ebaluazioa egin

Konpetentzietan Oinarritutako Hezkuntzaren filosofiari erantzuteko erronka, Euskal Curriculumaren lantzeari lotuta aurkeztu zitzaigun ikastoloi eta Euskal Curriculumara ardatza gisa hartuta, ikastola bakoitzak ibilbide propioari ekin zion, ordura arte indarrean genuen curriculumaren berritzeari ekinez.

2008 eta 2009 urteetan Euskal Herriko Ikastolok elkarrekin eraiki eta onetsi genuen *Derrigorrezko Eskolaldirako Euskal Curriculumean* oinarritzen da EKI.

Berrikuntza bideari ekiterakoan, 16 urteko ikasleak ikastolan amaitzerako garatuak eduki beharko lituzkeen konpetentziak definitzeari eta ikaslearen profila zehazteari ekin genion eta paraleloki, irakaslearen eta familien profila zehazteari ere.

Zehaztearen ondorioz, **Konpetentzietan Oinarritutako Curriculumaren ezarpenerako** egokia litzatekeen metodologia hautatzeari heldu zion Ikastolaren Elkartek, eta 2007-2008 ikasturtetik hasita, Lovainako Unibertsitateko hezkuntza adituekin elkarlanean, Europako hainbat herrialdetan gauzatzen ari zen Integrazioaren Pedagogiaren aldeko hautua egin eta berau lantzeko proposamena egin zigun ikastoloi.

Tamaina honetako aldaketak egun batetik bestera gauzatzerik ez dagoela kontziente izanik, ikastoletako hainbat profesionalaren lankidetzaz (pedagogo, arloko irakasle, teknologia berrietan aditu ...) antolatu eta bideratu zen, eta taldea, urte hauetan guztietan, **metodologia eta ikasmaterialen lanketan** aritu eta aritzen da gaur egun ere bai.

EKI proiektuan, aipatutako metodologiaren garapenari eta lehengoaren berritzeari laguntzeko sortutako ikuspegi pedagogikoari dagozkion ikasmaterialak uztartuak aurkitzen ditugu.

Udarregi ikastolak bat egiten du ikuspegiarekin eta ardatz hauetan oinarritzen du bere hezkuntza zeregina:

Euskal Curriculumara garatzen du.

Konpetentzietan Oinarritutako Curriculumara, lanketaren ardatza da.

Integrazioaren Pedagogian oinarritutako egitasmoa da.

2013-2014 ikasturtean DBH1erako egokitutako ikasmaterialak erabiltzen hasi ginen eta egun, 2016-2017 ikasturtean, DBH osoan ezarrita dago.

Konpetentzietan oinarrituta dago eta Europako arauak ezarri duten irakaskuntza-konpetentzietan oinarritu behar du. Dagoeneko ez da nahikoa jakintza akademikoa eskuratzea. Edozein bizitza-egoeratan konpetentea izatea lortu behar du ikasleak:

1. Pentsatzen eta ikasten ikasi
2. Komunikatzen ikasi
3. Elkarrekin bizitzen ikasi
4. Norbera izaten ikasi
5. Egiten eta Ekiten ikasi

EKI proiektuak lau osagai kurrikular ditu:

- Konpetentziak landuz ikasi eta irakasten da.
- Euskal kultur ibilbidean eta curriculum ofizialetan oinarritzen da.
- Ikas arlo guztietan prozedura sistematizatuak errazten dira, ikasten eta egiten jakiteko.
- Euskara ardatz duen hizkuntzen planteamendu integratua egin da.

EKI materialok, Integrazioaren Pedagogia hautatu dute, irakasleek errazago irakasteko, ikasleek eraginkorrago ikasteko eta gurasoek prozesu horretan esku hartzeko.

Egoerei irtenbideak aurkitzen ikasi behar du ikasleak, ikasitakoa egoera berrietan baliatzeko. Benetako egoera esanguratsuen aurrean jarrita, ikasleek egoera horietan behar dituzten baliabideak bilatzen eta erabiltzen ohitu behar dute; irtenbideak aurkitzen saiatu, bakarka eta lan taldean moldatu, arazoen soluzioa erdietsi eta egoera berrietan ikasi dutena baliatu.

Bi euskarritan aurkezten da EKI proiektuaren materiala, paperean eta digitalean. Ikastolan, bi euskarriak batera erabiltzen dira DBH1.eta DBH2.mailetakoko arloetan. DBH3. eta DBH4. mailetakoko bi arlotako edukiak, Euskara eta SLICC (Gizarte Zientziak ingelesez), liburu digitalaren bidez lantzen dituzte.

EKIGUNEA, web orrialdea, erabiltzen da: euskarri digitalak biltzen dituen txokoa. Bi euskarriak elkarren osagarri dira, ikasleek IKT konpetentzietan eta ezagutzan sakon dezaten.

EKI proiektuak garatzen dituen arloak honakoak dira:

- Euskara eta Euskal Literatura
- Lengua y Literatura Castellana
- English
- Matematika
- Gizarte Zientziak
- Naturaren Zientziak

LH EKI DERIBAZIOA

DBHn 2013-2014 ikasturtean EKI proiektua abian jarri genuen eta 2016-2017 ikasturtean LH 6. mailan, Unitate didaktiko baten lanketa egin da lehenengo hiruhilabetekoan zehar. 2017-2018 ikasturte osoan garatuko da maila berean.

Unitate Didaktikoak, Euskal Curriculumari erantzuteko sortutako ikasmateriala, konpetentzietan oinarritua eta **IKT tresnak** integratuta dituena da. Material berritzailea baina hutsetik abiatzen ez dena, izan ere, EKI proiektuaren lau osagai kurrikular biltzen baititu:

1. Konpetentziak landuz ikasi eta irakasten da.
2. Euskal kultur ibilbidean eta curriculum ofizialetan oinarritzen da.
3. Ikas arlo guztietan prozedura sistematizatuak errazten dira, ikasten eta egiten jakiteko.
4. Euskara ardatz duen hizkuntzen planteamendu integratua egin da.

Osagai hauez gain, kontuan hartu behar da, **IKT tresnak** ez direla tresna osagarriak, oinarritzko edukiak eskuratzeko beharrezko tresnak baizik.

Ikaslea, unitate bakoitzaren amaieran konpetentzia izatea da helburua, hots, proposatutako egoera bati irtenbidea ematea ikasitako edukiak erabiliz.

Helburua lortzeko tresna jakin batzuk eskura ditugu:

- **6 arlotako Unitate Didaktikoetako euskarriak** (liburua, jarduera fitxak eta lan koadernoak):
 1. Euskara
 2. Gaztelania
 3. Ingelesa
 4. Matematika
 5. Gizarte Zientziak
 6. Natur Zientziak
- **Plataforma digitalak :**
 1. EKIGUNEA
 2. INFOGUNEA
 3. VIRTUSBOOK (irakasleek)

Hurrengo orrietan ikus daitekeenez, hizkuntzaren trataera bera ere, paradigma berri baten begiradapean kokatzen da. Erronka berriaren aurrean, Udarregi Ikastolak, Konpetentzietan Oinarritutako Hezkuntzaren aldeko hautuan berretsi da eta etengabe ahaleginduko da metodologia eta didaktika aldaera berriak bere jardun pedagogikoan txertatzeko.

2.

HIZKUNTZ PROIEKTUAREN DEFINIZIOA ETA EZAUGARRIAK

2.1. HIZKUNTZ PROIEKTUAREN DEFINIZIOA

Udarregi Ikastolaren Hizkuntz Proiektua, ikastolan lantzen diren hizkuntzen ikaskuntza-irakaskuntzari eta erabilerari dagozkien alderdiak bildu eta haien trataerari koherentzia ematen dion egitasmoa da.

Ezinbesteko marko zabal honek, Ikastolaren Hezkuntza Proiektuan jasoa dugun euskararen berreskuratze, igortze eta indartze prozesuarekiko konpromisoa berresteko aukera emateaz gain, ikastolaren komunikazio-testuinguru osoan eragiteko lan- tresna aparta zaigu.

2.2. HIZKUNTZEKIKO ESKU- HARTZE EREMUAK

Udarregi Ikastolak, kontziente izanik herri baten funtsezko ezaugarrietariko bat hizkuntza dela, gure ikastolara iristen diren Usurbilgo nahiz kanpoko ikasle euskaldunek zein erdaldunek, bai komunikaziorako eta baita ikastolan egingo dituzten ikasketetarako ere lehen hizkuntza euskara izatea du helburu.

Alabaina, askotariko hizkuntz erabilera horiek erreperitorio linguistiko zabal eta desberdin baten erabilera sortu eta eskatu ohi dute. Horregatik eta jakitun izanik helburu hau lortzeko, komunikazio-eremu bakoitzak berezko ezaugarri soziolinguistikoak dituela, lehenik eta behin, ezagutu behar dugu gure hezkuntza komunitatearen pertsona bakoitzak bizi duen egoera horietako bakoitzean eraginkortasunez jardun ahal izateko zein hizkuntz erreperitorioren jabe beharko duen izan, ondoren, horren kantitatean eta dibertsitatean eragin ahal izateko.

Beraz garaian garaiko testuinguruan, lehendabizi, ikastolako komunikazio- testuingurua aztertuko dugu, hizkuntzekiko esku hartze eremuak gero, eta azkenik, norbanakoen erreperatorioaren kantitatean eta dibertsitatean eragiteko beharrezko diren egoerei erreparatuko diogu; horrela, hizkuntza jakin batean aritzeko aukera gero eta egoera gehiagotan izanik, komunikatzeko konpetentzia garatuko dute.

Ikastolako komunikazio-testuinguruak azken urteetan aldaketa ugari jasan du eta giro aldakor honek aukera eman digu Hizkuntz Proiektua idatzita edukitzearen garrantziaz kontzienteago izateko; era berean, kontzientzia honek eraman gaitu proiektuaren idazketara eta honen barnean gure komunikazio-testuinguruaren azterketara nahiz hizkuntzekiko esku-hartze eremuen antzematera eta sailkapenera, hizkuntza erabiltzeko motibazioa handitzeko asmoz eta hizkuntzaren erabilgarritasuna bermatzeko.

Hona Udarregi Ikastolak hizkuntzekiko esku-hartze eremuez erabakitako sailkapena:

1. irudia . Hizkuntzekiko esku-hartze eremuak

2.2.1. Eremu pedagogikoa

Atal honen barruan, hizkuntzaren garapenean eragina duten irakaskuntza eta ikaskuntza prozesu guztiak biltzen dira eta, horietaz gain, xede pedagogikoak dituzten eskolaz kanpoko jarduerak ere jasotzen dira. Halaber, eremu pedagogikoa bi azpi-eremutan banatzen dugu: gela barrukoa eta gelaz kanpooka.

- **Gela barruko eremuak** irakaskuntza-ikaskuntza prozesuak jasotzen ditu eta bi azpi-eremu biltzen ditu bere baitan:

- ✓ Batetik, **kudeaketa pedagogikoaren** atala, hizkuntzen curriculum bateratua helburu duten erabakiak eta gainerako arloetako hizkuntza beharrei erantzuten diotenak biltzen dituena.
 - ✓ Bestetik, arlo guztiak besarkatzen dituen **elkarreragin didaktikoaren** esparruari ere begiratzen dio; gela barruko harreman-sareen hizkuntzaren kalitatea bermatzea eta ikaskuntza-irakaskuntza prozesuan bideratutako komunikazioa ahalik eta aberatsena eta eraginkorra egitea du helburu.
 - ✓ Horrekin batera, lan-ildo horiek aurrera eramateko irakasleen beharrezko **prestakuntza eta baliabideak** jasotzen dira hemen; hala nola hizkuntzaren hobekuntza, metodologia eta didaktika, eta hizkuntzekiko jarrerak.
- **Gelaz kanpoko eremuak** irakasle, hezitzaile nahiz begiraleekin bideratzen den gelaz kanpoko jarduna du helduleku. Ikastolaren egoera soziolinguistikoa kontuan hartuz, eremu hori gure hizkuntza gutxituaren, euskararen, sustapenari begira dago bereziki. Eremu horretan ikaslearen bizitzaren esparru ez-formaletan eragin nahi dugu, eta bitartekoak jarri esparru horietan ohiko komunikazio-hizkuntza euskara - kalitatezko euskara- izan dadin. Hortaz, gelaz kanpoko egoeretan bideratutako komunikazioaren kalitatea aztertu behar dugu, hura aberasteko metodologia eta estrategiak landuz, eta horiek aurrera eramateko beharrezko hezitzaileen prestakuntza zein baliabideak zehaztuz.

2.2.2. Eremu instituzionala

Eremu instituzionala ikastolako hizkuntz politikari dagokiona da. Bi azpi-eremu biltzen ditu: **eraketa eta barne-komunikazioa** eta **kanpo-harremanak**.

Bi azpi-eremu hauetako helbururik nagusienak, ikastolan nahiz ikastolatik kanpo hizkuntza gutxituaren erabilera sustatzeko eta babestea xede duten ekimenekin lotuta daude.

Hona, bi azpi-eremu hauei buruzko azalpenak:

- **Eraketa eta barne-komunikazioaren** atalean, ikastolaren testuingurua ahalik eta euskaldunena egiteko beharrezkoa den hizkuntz kudeaketari dagozkion erabaki nagusiak biltzen dira. Hartara, hizkuntz paisaia zaintzeko irizpideak ezarri eta haien jarraipena ziurtatzeaz gain, estrategiak zehazten ditugu, eremu hori dagokion hezkuntza-komunitatearen harreman-sareetan euskararen erabilera eragozten duten etenak identifikatzeko eta gainditzeko. Harreman-sare horiek bitan banatzen ditugu, *ikastetxea* eta *familia*, bakoitzean berariaz eragin ahal izateko.
- **Kanpo-harremanen** atalean jasotzen ditugu ikastolak euskara sustatzeko inguruko gizartearekin elkarlanean sortu beharreko loturak eta bultzatu beharreko

konpromisoak.

Ondorengo taulan aurki daiteke aipaturiko **bi azpi-eremuen zehaztapena**:

HIZKUNTZEKIKO ESKU-HARTZE EREMUAK					
HEZKUNTZA-PROIEKTUA					
Hizkuntz Proiektua eta Hizkuntz Plangintza					
EREMU PEDAGOGIKOA			EREMU INSTITUZIONALA		
GELA BARRUKOA		GELAZ KANPOKOA (jolasaldiak, kirol ekintzak, jantokia, garraioa, interrak eta abar)	ERAKETA ETA BARNE-KOMUNIKAZIOA		KANPO-HARREMANAK (beste irakasleak, guraso-erakundeak, udal-ak eta herri-erakundeak, hornitzaileak)
KUDEAKETA PEDAGOGIKOA	INTERAKZIO DIDAKTIKOA		IKASTETXEA	FAMILIA	
1. HIZKUNTZ ARLOKO CURRICULUM BATERATUA o Hizkuntza arloaren kudeaketa o Helburu, eduki eta ebaluazio inritzideak 2. BESTE ARLOETAKO CURRICULUMAK o Helburuak, edukiak eta ebaluazio-inritzideak (hizkuntzen tratuaren instrumentalak). 3. PROIEKTU OSAGARRIAK o Zehar-lerroen hizkuntz tratuak o Euskararen eta euskal kultura sustatzeko ekintzak 4. IRAKASLEEN PRESTAKUNTZA o Hizkuntz hobekuntza o Arloko metodologia eta didaktika o Hizkuntzekiko jarrerak 5. BALIABIDEAK o Arlo bakoitzeko ikasmaterialak o Espazioen banaketa eta hizkuntz tratuak o Informazio iturrien eta beste baliabideen hizkuntza	1. HIZKUNTZ ERABILERA o Arlo bakoitzeko hamarman-hizkuntza o Irakaslearen hizkuntz ereduak eta hizkuntzarekiko jarrera o Ikaslearen arteko hizkuntz erabilera 2. METODOLOGIA ETA DIDAKTIKA o Komunikazio-egoera ustiatzeko estrategiak 3. HEZITZAILEEN PRESTAKUNTZA o Hizkuntz hobekuntza o Jarduaren metodologia o Hizkuntzekiko jarrerak 4. BALIABIDEAK o Gune eta zerbitzuak baliabideen hizkuntz tratuak	1. HIZKUNTZ ERABILERA o Hezitzaileen hizkuntz erabilera o Hezitzaile-ikasle arteko hizkuntz erabilera o Ikaslearen arteko hizkuntz erabilera 2. METODOLOGIA ETA DIDAKTIKA o Komunikazio-egoera ustiatzeko estrategiak 3. HEZITZAILEEN PRESTAKUNTZA o Hizkuntz hobekuntza o Jarduaren metodologia o Hizkuntzekiko jarrerak 4. BALIABIDEAK o Gune eta zerbitzuak baliabideen hizkuntz tratuak	1. HIZKUNTZ ERABILERA o Gurasoen, administrazio eta funtzionarienduen hizkuntz erabilera eta tratuak o Langileen hizkuntz profila o Hizkuntzen tratuaren buruzko erabakiek biltzen dituzten dokumentuak 2. LANGILEEN PRESTAKUNTZA o Hizkuntz hobekuntza o Hizkuntzekiko jarrerak 3. BALIABIDEAK o Ekonomis- eta administrazio-dokumentazioaren hizkuntz tratuak o IKT erabilarien hizkuntz tratuak o Ika etolako espazioen hizkuntz tratuak	1. HIZKUNTZ ERABILERA o Familiaren hizkuntz tipologia o Familiaren barruko hizkuntz erabilera o Ikaslearen eta gurasoen arteko harremanak 2. GURASOEN PRESTAKUNTZA o Hizkuntz hobekuntza o Hizkuntzekiko jarrerak 3. BALIABIDEAK o Komunikazio baliabideak: aldizkariak eta abar	1. HIZKUNTZ ERABILERA o Harremanetarako hizkuntz inritzideak 2. ERABILERA EREMUEN SUSTAPENA o Harreman-sareak indertzea o Euskal kulturaren inritzideak o Euskarazko ekintzak bultzatzea

2. irudia. Hizkuntzekiko esku-hartze eremuen taula

Eremu eta azpi-eremu guztietan esku-hartzea garrantzitsua da, hizkuntza gutxituan ardaztutako eskolarentzat funtsezkoak baitira curriculumaren kanpoko esparruak eta esparru instituzionalak, horiek direlako eragin zuzena dutenak hizkuntza gutxituaren erabilera bermatzeko gizarte-espazioak sortzerakoan eta sustatzerakoan.

Bestalde, ez dugu ahaztu behar Udarregi Ikastolaren Hezkuntza Proiektuak aitortzen dion garrantzia eremu honi : "... ikasleak **edozein gizarte-eremu nahiz eskola giroan**, hizkuntza, egokitasunez, koherentziaz, zuzentasunez eta normaltasunez, bizi dezaten."

Halaber, **Hizkuntz Proiektuaren garapenean** zehar, hizkuntzekiko esku-hartze eremuak deskribatzeak lagunduko gaitu: egoera linguistikoaren diagnosian, hizkuntz plangintza orekatua, koordinatua eta koherentearen erdiestean, eta baita plangintzak duen eraginaren jarraipena egiteko nahiz ebaluazioan ere.

Esku-hartze eremuen sailkapen horri jarraituz diseinatu eta garatu da Udarregi Ikastolaren egoeraren diagnostika eta, noski, horretatik ondorioztatzen den lan-plangintza.

2.3. HIZKUNTZ PROIEKTUAREN EZAUGARRIAK

Hizkuntzen marko integral batek eskatzen dituen baldintzak bete daitezzen, Ikastolaren Hizkuntz Proiektuak ezaugarri zehatz batzuk bete beharko ditu eraginkorra izango bada, eta hauexek dira hain zuzen ere, Udarregi Ikastolak bete nahi dituenak:

- **Koherentzia:** Hezkuntza Proiektuan definitutako izaera eta helburuekiko koherentzia izan nahi du. Hezkuntza Proiektuak ikastolaren hezkuntzarekiko eta hizkuntzekiko xedea eta ikuspegia jasotzen dituenaz gero, Hizkuntz Proiektuan hartzen diren erabaki guztiak baldintzatzen ditu.
- **Egokitasuna:** Gure testuinguru sozio- ekonomiko- linguistiko eta kulturalari egokituriko hizkuntz heziketaren ibilbidea garatu nahi du.
- **Legezkoitasuna:** Hezkuntza Sistemak zehazten duen hizkuntzekiko lege-markoa aintzat hartu du, betiere ikastolaren Hezkuntza Proiektuaren koherentzia zainduz.
- **Integrala parte-hartzailea eta dinamikoa:** Hizkuntz Proiektuak eragina izan nahi du ikastola osatzen duen hezkuntza-komunitate osoan; komunitate hori osatzen dutenen partaidetzaren eta inplikazioaren arabera gauzatu behar dira bertan formulatutako irizpideak. Halaber, jasotako erabakiek hezkuntza-komunitateko kide guztiak konprometitzen dituzte. Hezkuntza eragile dinamikoa izango dira Hizkuntz Proiektuan jasotako printzipioak eta ekimenak, denboran zehar beharrezko izango diren aldaketak jasatea ahalbidetuko dutenak.

2.4. HIZKUNTZ PROIEKTUAREN KOKAPENA

Gure Hizkuntz Proiektuaren funtsezko zeregina da, **Udarregi Ikastolako Hezkuntza Proiektuan hizkuntzen trataerari buruz finkatzen diren printzipioak** garatzea.

Era berean, Hizkuntz Proiektuan bildutako erabakiek eragin zuzena dute ikastolaren Curriculum Proiektuan, zeinean jasotzen baitira ikaskuntza-irakaskuntza bideratzeko irizpideak.

Izan ere, hizkuntzei buruzko alderdiek garrantzi handia dute Curriculum Proiektuan bi arrazoi nagusirengatik:

- a) **Hizkuntzak eduki** garrantzitsua direlako.
- b) **Hizkuntza ikaskuntza-irakaskuntza** ororen tresna nagusia delako.

Aipaturiko hiru proiektu nagusiok etengabeko elkarreraginean ari dira, bata bestea elikatzen, grafiko honetan irudikatzen den moduan:

3. irudia. Hizkuntz Proiektuaren kokapena

3.

HIZKUNTZ PROIEKTUAREN IKUSPEGIA ETA HELBURUAK

Udarregi Ikastolaren Hizkuntz Proiektuak beste ikastoletako proiektuek hizkuntzekiko duten ikuspegia partekatzen du eta gaur egun, ikuspegi honen helburuekin bat egiten jarraitzen eta jarraituko du, Usurbilen, kalitatezko hezkuntza euskalduna garatzeko jarrera eraginkor bat hartuz beren transmisioan. Ikuspegi honetatik, ondoko hauek dira gure jardunaren hizkuntza-helburu orokorrak.

3.1. HIZKUNTZEKIKO HELBURU OROKORRAK

- **Ikastolak** bere ikasleei lagundu nahi die formazio euskalduna izan dezaten: euskara ongi mendera dezaten, eta euskararen eta euskal kulturaren transmisio, garapen eta indartzearekin konpromisoa har dezaten. Euskal hiztunak hezi nahi ditugu, horretarako eraginez euskararekiko motibazioan eta honekiko jarrera baikorreen.
- **Ikastolak** euskararen ardaztutako Eleaniztasunaren aldeko planteamendua egiten du, beste lurraldeetako kultura eta hizkuntzei irekia egonik, beraiegandik eta beraiekin aberasteko.
- Era berean, egungo **Euskal Herriko hizkuntz errealtatea** kontuan hartuz, ikasleen gaztelaniako hizkuntza konpetentzia ziurtatu nahi du, edozein gizarte nahiz eskola giroan, hizkuntza, egokitasunez, koherentziaz, zuzentasunez eta normaltasunez, erabil eta bizi dezaten.
- **Hizkuntzak komunikaziorako eta ikasketetarako** duen garrantzia kontuan hartuz, ikasleak hizkuntza erraz eta zuzen erabiltzea izango du helburu ikastolak. Horregatik irakasle guztiek eta bereziki hizkuntzetako irakasleek arreta bereziz zaindu beharko

dute helburu hau beren irakaskuntzan.

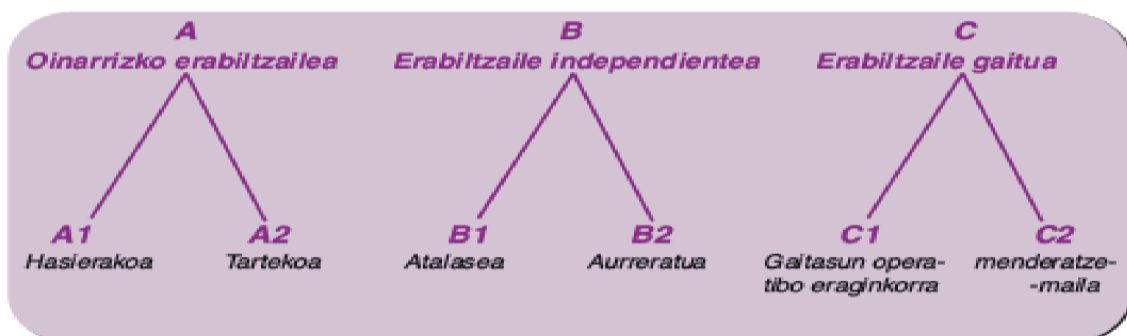
- **Euskararen indarberritzeari** dagokionez, Ikastolak, txertatuta dagoen komunitatean, euskararen normalizazio-prozesuan eragile izan nahi du. Hartara, bestelako gizarte eragileekin zein askotariko instituzioekin lankidetzan jarduteko borondatea du.

3.2.HIZKUNTZEKIKO ERREFERENTZIAZKO LORPEN- MAILAK

3.2.1.Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza amaierarako

Udarregi ikastolak berea egiten ditu Derrigorrezko Oinarrizko Hezkuntzaren bukaeran, legez hezkuntza-sistemak ezartzen dituen mailaz gain, *Derrigorrezko eskolaldirako euskal curriculumean* (2006) finkatu diren hizkuntzekiko lortu beharreko konpetentzia-mailak, betiere Europako Erreferentzia Markoak (Europako Kontseilua, 2005) proposatzen duen mailaketa aintzat hartuz:

4. irudia. Hizkuntzen lorpen-mailak taula

5.irudia. Udarregi ikastolako DBH amaierarako hizkuntzen lorpen-mailak

HIZKUNTZAK	LORPEN- MAILAK
Euskara	B2
Gaztelania	B2
Ingelesa	B1
Frantsesa	A2

Euskararen zein gaztelanian erabiltzaile independentearen B2 maila lortzea da helburu;

honela deskribatzen du Europako Erreferentzia Markoak (op.cit.):

"Gai da gai zehatzei nahiz abstraktuei buruz diharduten testu konplexuetako ideia nagusiak ulertzeko, baita testu teknikoenak ere, betiere bere espezialitatearen arlokoak badira. Jatorrizko hiztunekin mintza daiteke, jartasunez eta naturaltasunez, halako eran non ez solaskide batek ez besteak ez duten ahaleginik egin behar elkar ulertzeko. Testu argiak eta xeheak sor ditzake gai askori buruz, eta gai da, orobat, gai orokorreari buruzko ikuspegi jakin bat aldezteko, aukera bakoitzaren aldeko eta kontrako argudioak emanez."

Ingelesean, nazioarteko "lingua franca" izaerari erantzunez, erabiltzaile independentearen B1 maila lortu nahi da:

"Gai da argi eta hizkuntza estandarrean idatzitako testuen puntu nagusiak ulertzeko, gai ezagunei buruzkoak badira, lanaren esparruan, ikasketen esparruan eta aisialdian. Badaki hizkuntza hori erabiltzen den lurraldeetan bidaiatzean sor daitezkeen egoera gehienetan moldatzen. Gai ezagun edo interes pertsonalekoei buruzko testu soilak eta koherenteak osa ditzake. Esperientzien, gertaeren, nahien eta asmoen berri emateko gai da, eta gai da, orobat, bere iritziak labur- labur arrazoitzeko edo bere asmoak azaltzeko."

Frantsesean oinarrizko erabiltzailearen A2 maila lortu nahi da:

"Bereziki esanguratsuak dituen esperientzia-esparruekin loturiko esaldiak eta esapideak, eguneroko bizitzakoak, ulertzeko gai da (bere buruari eta familiari buruzko oinarrizko informazioa, erosketei, intereseko lekuei, lanbideei eta abarri buruzko informazioa). Badaki ataza soilak eta arruntak egiteko orduan komunikatzen, baldin eta ezagunak edo ohikoak dituen gaiei buruzko informazio-truke erraza eta zuzena bakarrik eskatzen badute. Badaki bere iraganaz eta inguruneaz deskribapen errazak egiten, baita bere berehalako beharrei buruzko deskribapenak egiten ere."

4.

HIZKUNTZ PROIEKTUAREN OINARRI TEORIKOAK

Udarregi Ikastolak, bere Hizkuntz Proiektuaren garapena bermatuko duten erabakiak hartzeko eta plangintza zehazteko orduan, Hezkuntza Proiektuan definituta dituen hezkuntzari eta hizkuntzari buruzko oinarritzko printzipioen eta irizpideen arabera jokatu du.

4.1. HIZKUNTZ ETA KULTUR POLITIKAREN OINARRIAK

Euskal Curriculumean ikastolak adierazten ditugun oinarritzko printzipio hauetan oinarritzen du Udarregi Ikastolak bere hizkuntz eta kultur politikaren oinarriak:

4.1.1. Hizkuntza: nortasunaren garapenerako tresna

- *"Gizakiak komunikatzen eta bizitzen, bere kulturaren barruan izaten, ikasi behar du. Kultura eta komunikazioa gizabanakoaren eta gizarte eremuak erreferentziatzat hartzen dituzten paradigmak dira."*

4.1.2. Hizkuntza: pentsamendua egituratzeko eta errealitatea barneratzeko tresna

- *"Komunikazioa eta kultura ikaskuntzaren prozesuen emaitzak dira eta gizakiek hainbat ingurunetan garatzen dituzte prozesuok: familia, eskola, hedabideetan eta bizitzako une guztietan. Eta hori egiteko, hitzezko hizkuntza (ahozkoa nahiz idatzizkoa), hizkuntza artistikoak edo matematikaren hizkuntza erabiltzen dituzte."*

4.1.3. Hizkuntza: gizartean parte hartzeko eta elkarrekin bizitzeko tresna

- *"Hizkuntza horiek guztiak modu integratuan erabiltzen dira, egungo bizitzan eragin handia duten bitartekoen eta euskarrien bidez."*

4.1.4. Hizkuntza: Euskal Eskola gure kulturaren dimentsio guztiak babesteko, bizitzeko, eta garatzeko tresna

- “ Ikastola bakoitzak euskararen eta euskal kulturaren inguruan batzen den identitate euskalduna proposatzen du, eta hizkuntzen eta kulturen arteko planteamendu integratzailea sustatzen du, hizkuntzen eta kulturen arteko konpetentziak osagarritzat hartuz.”

Hizkuntza eta kultur oinarri hauen garapena bermatzeko berriz, honoko zereginak finkatuta ditu Udarregi Ikastolak:

Ikastolaren zeregina euskara indarberritzeko prozesuan

Jakitun izanik eskola dela hizkuntza baten normalizazio-prozesuaren zutabe eta eragilerik oinarizkoenetakoa, ikastolaren eginkizuna izango da gizarteko beste sektore guztiekin, elkarreragineko prozesu batean, euskalduntzearen bultzatzailea izatea.

Ikuspegi honetatik, Ikastolaren zeregina anitza izango da:

- Bizitzako zeregin askotarikoetarako kalitatezko euskara irakastea
- Euskararen sustatzaile izatea
- Hiztun euskaldunon komunitatea sendotzea
- Eta euskararentzat erabilera-eremuak irabaztea

Hizkuntz eta kultur aniztasunari erantzuna: Kultur integrazio barne-hartzailea

Euskara eta euskal kultura gaur egungo gizartearen aniztasunean parte izanik, elkarbizitzako ardatz bezala garatu nahi du Udarregi ikastolak, horregatik, hizkuntz eta kultur aniztasunari erantzuna emateko garaian, *kultur integrazio barne-hartzailearen* hautua egin dugu.

Hautu honek egiterakoan, ikastolaren ateak irekitzen dizkiogu hizkuntz eta kultur aniztasunari, aniztasunaren erronka era baikorrean ikusiz eta aukera berri gisa hartuz gure kultura eta hizkuntza biziberritzeko nahiz euskararen hiztun eta erabiltzaile berriak irabazteko.

Euskarak integratzeko tresna izango da, eta ez baztertzat. Modu honetan, euskara, aukera berdintasuna lortzeko bidea izango da.

4.2. HEZKUNTZAREN IKUSPEGIA

4.2.1. Konpetentzietan oinarritutako hezkuntza eredua

Egungo gizartearen ezaugarrien akuiluz, hezkuntza-sistema erronka berrien aurrean aurkitu da. Ikastolak sorreratik du gizartean txertatutako hezkuntza-eredu berriatzailea garatzeko grina, eta beraz, hasieratik ekin dio gizartearekiko hartuta duen konpromisoa berresteari.

Egungo gizartearen ezaugarriek erronka berriak ezarri dizkiote hezkuntza-sistemari eta ikastolak zeregin garrantzitsu baten aurrean aurkitu da: Ikasleak gizarte premiei erantzuteko prestatu beharra. Ezinbestez, egoera honek birplanteaketa sakona eskatu du hezkuntzaren xedeetan, curriculumean eta ikaskuntza-irakaskuntza metodoetan, eta horri erantzuteko ikastolek, beste zenbait gizarte-eragileekin batera, Derrigorrezko Eskolaldirako Euskal Curriculumean proposamen zehatza garatu dugu.

Udarregi Ikastolak proposamen hori onetsi du eta hezkuntza xede berria berea egin du: "Ikasleak dimentsio guztietan: gizabanakoa, gizartekidea eta izadi-kidea, eraginkortasunez jarduteko trebatzea", hain zuzen ere.

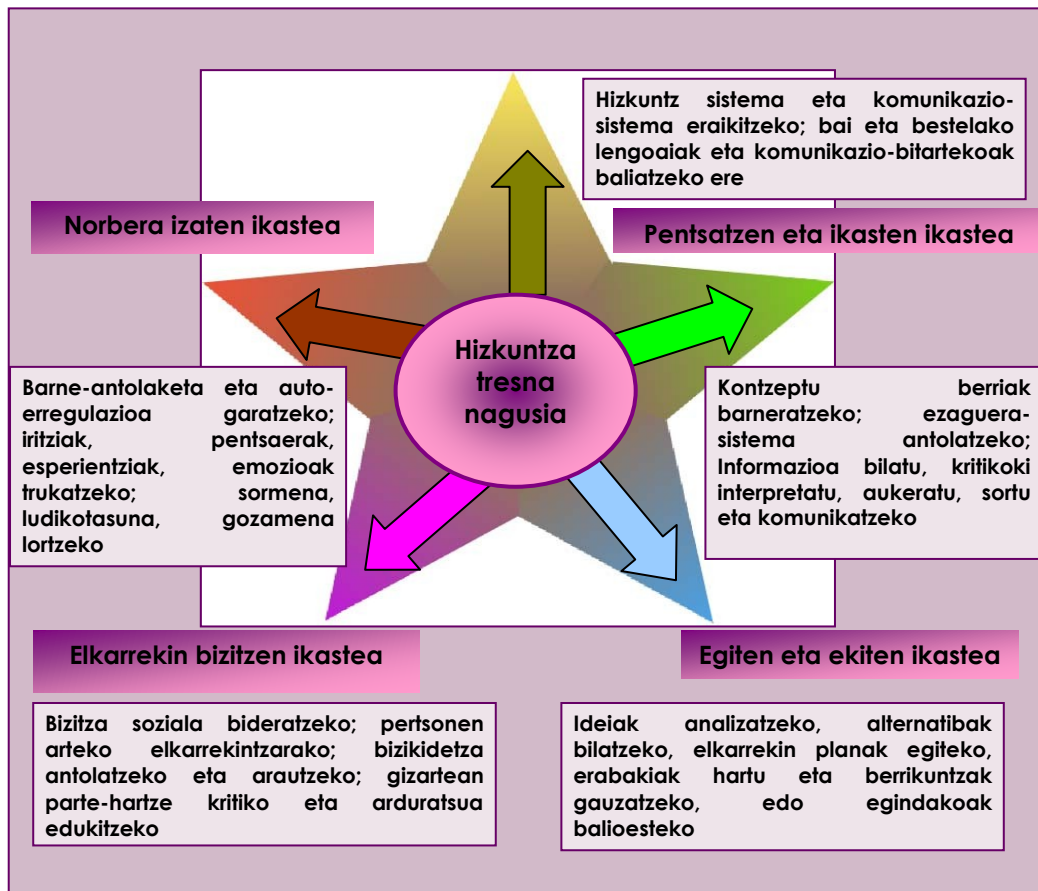
Beraz, derrigorrezko eskolaldiaren funtzio nagusia, ikasleak bizitzarako presta daitezen eta gizarte batean bizitzeak eragingo dizkion arazoei eta gaiei erantzuten jakingo duen hiritar gisa aritzeko konpetentziak eskuratzea izango da.

Xede hori erdiesteko bideratutako hezkuntzak, elkarreragin estuan dauden bost konpetentzia orokor izango ditu curriculumaren ardatz gisa:

- Pentsatzen eta ikasten ikastea
- Komunikatzen ikastea
- Norbera izaten ikastea
- Elkarrekin bizitzen ikastea
- Egiten eta ekiten ikastea

Perspektiba berri horrek lehen planora dakar hizkuntzaren trataera. Hizkuntzak berebiziko eginkizuna du, hain zuzen ere, hezkuntzaren konpetentzia orokor guztiak lortzeko orduan, bera baita giza garapenerako tresna nagusia, eremu guztietan eta gure egiteko guztietan erabiltzen dugun bitartekoa (Elorza, 2004).

Ondorengo grafikoan ikus daiteke hizkuntzaren funtsezko ekarpena hezkuntza-konpetentzia orokor bakoitza garatzeko unean:

6. Irudia. Hizkuntza tresna nagusia konpetentzia orokorren garapenean

Ikuspegi honen baitan, ahozotasunak eta bereziki elkarreraginerako ahozko diskurtsoak hartzen duen pisua azpimarragarria da.

Bestalde, bistan da, bizitzako egoerei eta beharrei erantzun dieten hizkuntz konpetentzien garapen egokia ziurtatu ahal izateko, egoera horiek ezin direla gela barrura mugatu, are eta gutxiago, hizkuntzari dagokion arlori.

Arrazoi horrengatik, Udarregi Ikastolak kontuan hartzen ditu ikasleak bere inguruan bizi dituen askotariko hizkuntz esperientziak, eta guztiak era sistematikoan tratatzen ditu.

4.3. HIZKUNTZAREN ETA HIZKUNTZA- IRAKASKUNTZAREN IKUSPEGIA

4.3.1. Hizkuntzaren ikuspegia

Egungo konpetentzien inguruko hausnarketa berriarekin, beste dimentsio bat gehitzen zaio ikuspegi horri, hau da, gizarte ekintzara bideratutako ikuspegiarena.

Hortaz, ikasleen ikaste prozesua, hiru dimentsiotan garatu nahi da:

- Maila indibidualean, ezagutza berriaren eta ikaslearen aurrezagutzaren arteko elkarerraginean.
- Maila sozialean, irakasleekin eta ikaskideekin sortutako elkarerraginean.
- Ikasketa hori gertatzen den testuinguruarekin elkarerraginean, bizi dituen egoerek ezarritako baldintzei erantzunez.

Horrenbestez ikuspegi berri horrek, hizkuntzaren lanketa egokia, Hizkuntz Proiektuaren baitan, lehentasunezko premia bilakatzen du.

Udarregi ikastolak, "Ikastolak. Orain eta Gero." (2009), izeneko dokumentuan ikastolok onartu genuen hizkuntza-ikuspegiarekin bat egiten du eta beraz, konprometitu egiten da delako ikuspegia garatzera:

- *"Hizkuntzak pertsonaren garapen indibiduala eta soziala lortzeko tresna nagusia direnez, komunikatzen ikasi konpetentzia orokorraren osagai gisa landuko da konpetentzia linguistikoa, ikastolako eremu oro kontuan hartuz eta hezkuntza komunitateko estamentu guztien elkarlanari esker."*
- *"Hizkuntzekiko helburua, ikasleak gizarte-bizitzako egoera eta norbere bizitzako egoera eta behar guztietarako hizkuntzaren erabilera eraginkorra egiteko gaitzea da. Hortaz, egoera eta behar askotariko horiei erantzunez sorturiko testu generoen ulermen eta ekoizpenean eta horien gaineko hausnarketan oinarrituko da irakaskuntza prozesua."*
- *"Hizkuntzaren diskurtso-ikuspegia, beraz, curriculum diseinu honen oinarrian dago."*

Hala, **Udarregi ikastolak testu-generoen** ulermen eta ekoizpenean ardaztutako metodologia hobetsi du. Horrenbestez, ikaslea egoera jakin batean eta helburu bat lortzeko hizkuntzaren bidez ekiten duen pertsonatzat hartzen da eta ekintza horren testuinguruan lantzen da hizkuntza, bertan sortutako testuaren ezaugarri formalak zein eduki mailakoak landuz.

4.3.2. Euskararen ardaztutako hezkuntza eleaniztuna

XXI. mendeko gizartea eleanitza da. Gaur egungo gizartean, globalizazioaren mendean, komunikazio-baliabideak, pertsonen mugikortasuna eta nazioarteko harremanak gorabidean dauden garaian, ezinezkoa da euskarari bezalako hizkuntza gutxiagotu bati iraunaraztea eta bera biziberritzea gizarteko hizkuntza bakar moduan planteatuta.

Pertsona euskaldunen etorkizuna eleanitza da. Pertsona euskaldunek gai izan behar dute beste hizkuntza batzuetan mintzatzeko.

Beraz, **helburu nagusia, bi elementu horiek elkartzea** lortzea izango da:

- a) Euskarak bere hizkuntza-esparruan duen garapen osoa lortzea.
- b) Pertsona euskaldunak beste hizkuntza batzuk ezagutu eta erabiltzeko gai izatea.

Honengatik guztiagatik, **Udarregi Ikastolak helburutzat** dituen hizkuntzak garatzeko orduan, honako hautuak egiten ditu:

- **Euskara** eskolako komunikazio- eta ikasketa-hizkuntza nagusitzat hartzea ikastola barruan, eta ahalik eta komunikazio eremu gehienak irabaztea harentzat.
- **Gaztelaniaren** ezagutza sakona edukitzea eta egoki erabiltzeko gai izatea, bigarren hizkuntzak, gizartean duen lehentasuna aintzat hartuz, eta bereziki ikasketa-munduarekin loturiko erabilera formalak indartzeari begira landuz.
- **Ingelesa** lotzea ikasleak lanerako edo ikasketak jarraitzeko testuinguruarekin, globalizazioaren gizartean hartu duen papera aintzat hartuz.
- **Frantsesa** garatzea, mugaz bestaldeko komunitatearekin harremanetan jartzeko helburuarekin landuko dugu, gizartearen kultura-kohesiorako duen garrantziaz jabetzeko, eta ikuspegi kultural eta erabilgarriago baten ikusmiratik landuz.

4.3.3. Komunikatzen ikasi konpetentzia orokorra

Aurkeztutako ikuspegiaren arabera, hizkuntza horiek denak hizkuntza-ahalmen orokor baten baitan elkarreragin etengabea kudeatu eta garatzen dira.

Hau lortzeko, Udarregi ikastolaren hizkuntzekiko xedea ikasleen komunikazio-konpetentzia garatzea da, hizkuntza(k) bizitzako egoera eta behar guztietarako tresna eragingarri gisa erabil ditzaten.

Horrenbestez, **komunikazio-konpetentzia** garatu ahal izateko ikastolaren komunikazio-testuinguruko eremu guztietan eragin behar da: gela barruan, gelaz kanpokoan eta eremu instituzionalean; hartara, eremu bakoitzak eta bertan partaide den hezkuntza komunitatearen kide bakoitzak (ikasle, irakasle zein familiak) egiten dio ekarpena ikaslearen komunikazio-konpetentziari.

Hona Udarregi ikastolak esparru bakoitzerako finkatzen dituen **ardatzak**:

4.3.3.1. Gela barruko eremuaren hizkuntz beharrak:

Hizkuntzaren garapen egokia da arrakasta akademikoaren giltzarria, hura baita ikaste-irakaste prozesu ororen tresna nagusia. Ondorioz, hizkuntza era kontzientean irakatsi behar dute irakasgai guztietako irakasleek. Irakasle bakoitzak bere arloko berezko hizkuntz beharrei erreparatuz eta honako hauek hartuta arloko curriculumeko funtsezko osagai gisa: arloari dagozkion operazio kognitibo-linguistikoak, testu-genero ohikoenak, eta horiei arrakastaz aurre egiteko ikasleak erabili behar dituen hizkuntz gaitasun eta prozedura nagusiak.

Era berean, gela barruko elkarreragina hizkuntzaren jabekuntza eta garapenerako esparru garrantzitsutzat hartzen du Ikastolak. Ezagutzaren eraikuntza sozialak eskatzen du ideiak eta ezagutzak besteenekin alderatzea, eta besteekin batera garatzea. Ikasleek besteekin elkarlana egin behar dute ezagutza berria eraikitzeko, norberaren ideiak eta ezagutzak azalduz, besteenekin erkatuz, eta argudiatuz.

Elkarreragin didaktikoak, hizkuntzaren erabilera bultzatzeko eta ahozko elkarreraginezko generoak bideratzeko eskaintzen dituen aukerak behar bezala ustiatu ahal izateko, arlo guztiak eta arloetako irakasle guztiak bilduko dituen plangintza koordinatua behar da ikastolan.

4.3.3.2. Hizkuntz arloaren trataera

Udarregi ikastolak Hizkuntza arloaren trataera finkatzeko garaian Derrigorrezko Eskolaldirako Euskal Curriculumak dokumentuan eta Ikastolen Hizkuntz Proiektua liburuan oinarritu egin da.

Hizkuntza arloaren helburu nagusia, bizitzako zeregin askotarikoetan ekiteko ikaslearen komunikazio-konpetentzia garatzea izanik, helburu horri erantzuteko, Hizkuntzak eta Literatura ikas arloko curriculumaren oinarria, hizkuntzaren ikuspegi diskurtsiboan datza; bestela esanda, hizkuntza erabiltzen ikastea izango da konpetentzien definizioaren

zein edukien hautaketaren oinarria.

- **Hizkuntzen ikuspegi bateratua: curriculum integratua**

Komunikazio-kompetentzia orokor honen sustapen egokia egitea oinarrizkoa da kompetentzi eleanitz bateratu eta orekatua eraikitzeko.

Bestalde, **euskaran ardaztutako eleaniztasuna** garatu nahi bada, ezinbestekoa da hizkuntzen ikuspegi integratzailea eta horrekin batera doan curriculum bateratua gauzatzea.

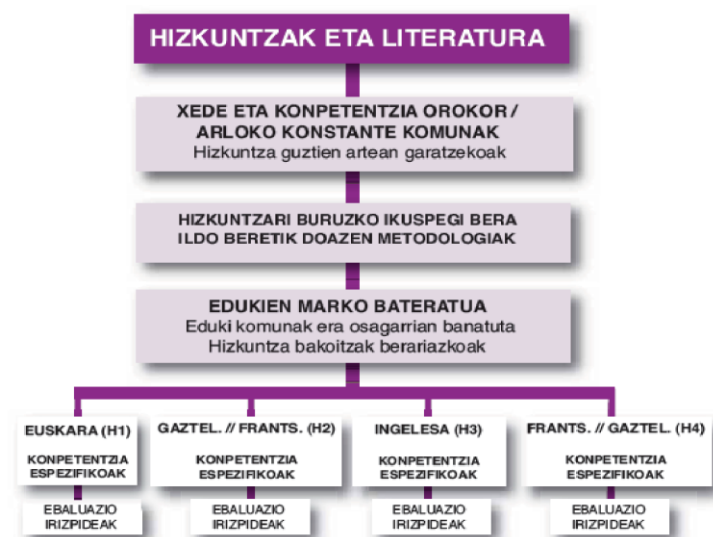
Alde honetatik, **curriculum proposamen integratu** eta bakar batean bildu behar da hizkuntza guztien ikaskuntza-irakaskuntza. Horrela, ikaskuntzaren osagarritasuna ahalbidetzen da, baita hizkuntza bakoitzak dituen berariazko hizkuntza alderdiak alderatzeko lana eta hizkuntza batean ikasitakoa beste hizkuntza batzuetan aplikatzea ere.

Beraz, **arloaren kompetentzia nagusien eta blokeen definizioa** eta oinarrizko edukiak aukeratzeko irizpideak berberak dira curriculumaren baitako hizkuntza guztientzat; horrela, horien garapen osagarria bermatzen da.

Berariazko kompetentziak definitzean eta, bereziki, horiek ebaluazio-irizpideen bidez definitzen ditugunean, hizkuntza bakoitzaren lorpen-maila zehazten da.

Hona, hizkuntza curriculum bateratuaren egituraketa azaltzen duen grafikoa:

7. irudia. Hizkuntz curriculum bateratuaren egituraketa

- **Metodologiaren ikuspegia**

Hizkuntzak eta Literatura arloaren curriculum hezkuntza-kompetentzia orokorren

arabera diseinatzeak, ikuspegi diskurtsiboan oinarritzen den metodologiaren hautua egitea eskatzen du.

Ikuspegi horren arabera, hitz egitea eta idaztea komunikazio-testuinguruaren baitan, helburu batzuk lortzera bideratzen diren testuak eraikitzea da. Horrek zuzeneko eragina du metodologia-erreferentzia jakin batzuen artean hautua egiterakoan, hartara, ondoko irizpideok kontuan hartu dira:

- ✓ **Ikaskuntza, komunikazio-egoera esanguratsuak** ahalbideratzen dituzten proiektuetan oinarritzea.
- ✓ **Testu-generoak**, Hizkuntza arloaren eduki nagusia izatea. Testu-genero bakoitzak berariazko ezaugarriak ditunez, bere ulermen eta ekoizpenerako ikaskuntza espezifikoak lantzea eskatzen du.
- ✓ **Ikaskuntza, sekuentzia didaktikoetan** egituratzea. Jarduerak komunikazio-lan zehatz bat lortzera bideratutako helburu didaktikoen inguruan antolatuz eta artikulatuz.
- ✓ **Prozedurak eta goi mailako estrategia kognitiboen garapena** nagusitzea; hizkuntz ezagutza lortzeaz eta ezagutzak aplikatzeaz gain, hitzekin gauzak egiten jakitea.
- ✓ **Gramatikaren trataera funtzionala** eta testuinguru bati atxikia izatea. Hau da, gramatika, dugun zereginari erantzuteko baliabidea izatea.
- ✓ **Ikasleen artean eta irakasleen eta ikasleen artean elkarerreragina** indartzea, ikasgela komunikazio-testuinguru erreala bihurtzea.
- ✓ Proposatzen diren zereginetan, **ikasketa autonomoaz gain, ikasketa kooperatiboa** bideratzen duten ikasleen taldekatze lehenestea.

- **Ikasmaterialak**

Udarregi ikastolak hezkuntza-konpetentzia orokorretan ardatzen du bere curriculumak. Hautu honek eskatzen dio konpetentzien garapena bideratzeko material kurrikular egokien aukeraketa egitea.

Honengatik, **arlo bakoitzaren irakaskuntzarako ikasmaterialak** aukeratzeko eta haien erabilera arduratsua egiteko, erreferente nagusiak izango dira arloaren didaktikarako hautatutako ikuspegia eta planteamendu metodologikoa, bai eta diziplinarekiko egokitasuna ere.

Beraz, **ikasmaterialen hautaketa** adostutako ikuspegi horrekiko koherentea dela eta hautaketarako irizpideak idatzita daudela bermatzea izango da gure zeregin nagusia. Hartara, hemen bilduko dira ikasmaterialen hautaketarako irizpideak finkatze eta adoste aldera egiten diren ekintzak; bai eta irizpide horien erabilerarako nahiz jarraipenerako ekintzak ere.

Ahalegin honetan dihardugu aspaldiko urteetan eta une honetan, Ikastolen Elkarteko materialek lehentasuna dute edozein ikasmaterial hautatzerakoan. Alabaina, material kurrikularen hautaketarako irizpideak idaztea burutzeke dugun zeregin garrantzitsutzat jotzen dugunez, berau burutu eta aparteko eranskin batean jasoko dugun dokumentu erabilgarria izango da.

Eranskin honetan, **Udarregi ikastolaren egoeraren diagnosian** antzemaniko kezka nagusienak erantzuteko hartutako neurriak azalduko dira; hots: hizkuntza paisaia eragiteko ekintzak; ikasmaterialen ugaritzerako eta berrikuntzetarako proposamenak; maila, ziklo nahiz etapen arteko koordinazioa ahalbideratuko dituzten materialen aukeraketarako irizpideak; ikasle etorkinekin erabili beharreko ikasmaterialen sorkuntzarako eta aukeraketarako irizpideak ...

- **Ebaluazioaren ikuspegia**

Arestian esandakoen arabera, **komunikazio-kompetentziaren garapena** xede duen hizkuntzen ikaskuntza-irakaskuntzak, helburuen eta edukien trataeran aldaketa sakonak eta hautu metodologiko jakinak eskatzen dituen bezala, ebaluazioa litzateke eraldaketa kate horren funtsezko begia; azken finean, ebaluatze moduek eta erabilitako irizpideek markatzen baitute curriculumaren garapen osoa.

Hizkuntzen irakaskuntza-ereduaren eraldaketa arrakastaz egin ahal izateko, ezagutzen ebaluaziotik kompetentzien ebaluaziora doan bidea egin behar da, eta proposatutako ikuspegiari erantzungo dion ebaluaziorako badugu gida baliagarria.

Hona, **Hizkuntza Proiektuan proposatutako ikuspegiari** erantzungo dion ebaluazioaren ezaugarriak:

- ✓ **Hezitzailea:** heziketa-prozesuaren muinean kokatzen dena, eta ez azken muturrean soilik.
- ✓ **Integrala:** kompetentzia komunikatiboaren osagai guztiak kontuan hartzen dituena.
- ✓ **Kontestualizatua:** hizkuntza giza ekintza jakin baten komunikazio-testuinguruan txertatuta aztertzen duena, eta ez elementu formal abstraktu gisa.

- ✓ **Testuala:** giza ekintza horren baitan sorturiko testua, hausnarketa-unitatetzat hartzen duena.
- ✓ **Anitza:** osagai eta egoera bakoitzeko ebaluazio-une eta -mota egokiena erabiltzen duena.
- ✓ **Prozesuala:** ikaskuntzen erregulatzailer-funtzioan oinarritutakoa.
- ✓ **Partekatua:** elkarrekintza ardatz izanik, ikasleari partaidetza eskaintzen diona.

4.3.3.3 Gelaz kanpoko eremuaren ekarpena eta eremu instituzionalaren trataera

Esparru honetan eragiteko arrazoi nagusia dugu, eskola-giro osoa euskararen arnas gune bihurtzea, ikasleek gelatik atera orduko beraien artean euskaraz egiten jarrai dezaten segurtatzeko eta bultzatzeko.

Eskolaz kanpoko eremuaren xede nagusia, euskararentzat espazioa irabaztea den ezkerro, berezko planteamendu didaktikoa behar du. Planteamendu honen hastapenetan besterik ez gauden arren, Udarregi ikastolak beharrezkotzat jotzen du ildo honen lantzean jarraitzea eta honetarako honoko helburuak hobetsi ditu:

- ✓ **Ahozko elkarrenergina** segurtatzea eta bultzatzea
- ✓ **Hezitzaile guztiak hizkuntza irakasle** bihurtzea
- ✓ **Hizkuntza jarrerak** lantzea eta adostea

Eremu instituzionalak, berriz, Udarregi ikastolako Hizkuntza Proiektuak egoera guztietarako hizkuntz irizpideak finkatu eta bilduko ditu, ikastolako bizitzan sortzen diren barne- zein kanpo-harreman guztiak euskaraz gerta daitezen, eta ikasleek hizkuntza erabiltzeko izango dituzten aukerak areagotzeko.

Bereziki, aparteko garrantzia eskainiko zaie familiaren barruan hizkuntz transmisioa bultzatzeko sor daitezkeen ekimen guztiei, eta hauen barruan, Buruntzaldeko Udaletako ikastetxeekin batera aurrera eramaten dugun lan- plangintzari.

4.3.4. Hizkuntz erregistroen trataera

Udarregi ikastolari, hizkuntza dibertsitateari eta kalitateari begira jarri izan denetan, kezka nagusi bat agertu zaio, hots, nola jardun, euskararen kalitatea zaintzeko eta eredu onak irakasteko.

Azken batean, hizkuntza erabiltzea eta erabileraren egokitasuna, ezinbesteko oinarriak dira hiztunen komunikazio-gaitasuna ahalik eta ondoen garatzeko. Beraz, ikasleek ikasi behar dute argi, jariakortasunez, modu eraginkorrean eta egoerari dagokion erregistro egokian hitz egiten.

Eskola-giroan irakasleak, hezitzaileak eta gainerako profesionalak dira hizkuntz erregistro egokiaren sustatzaile, eredu-emaile eta motibazio eragile, gela barruan zein gelaz kanpo. Eredu-emaile diren horiek izan behar dute lehenengoak erregistroak bereizten eta bide-erakusle izaten, ikasleekin askotariko egoeretan erregistro formal eta ez-formal horien erabilera eginez.

Egun, eskolarako ondoen heldu den eredu estandarra eta jaso da. Auzia da erregistro formalekoak ez diren egoera eta diskurtsoetan nolako euskara erabili eta irakatsi behar den, alderdi hori baita gaur egun aintzat hartzen ez dena.

Hau dela eta, **Udarregi ikastolak**, bere hezkuntza-komunitatearen ezaugarri guztiak kontuan hartuz, eta ikastolaren zereginen artean lehen mailako helburua hizkuntza estandarra irakastea bada ere, horrekin batera kontuan hartuko du herriko hizkera eta bestelako aldaerak, eta oinarri teoriko hauek praktikara eraman ahal izateko, hezkuntza-komunitatearen partaideen prestakuntza- prozesua aintzat hartuko du, behar bezala bideratzeko.

5.

HIZKUNTZA PROIEKTUAREN PRESTAKUNTZARAKO IRIZPIDEAK

Udarregi Ikastolak ikasturtero zehazten du indarrean izango duen prestakuntza-plana, eta ikasturte bakoitzaren amaieran, planaren balorazioa eta hurrengo ikasturterako aurreikusten diren beharren jasotzea egiten du.

Udarregi Ikastolako prestakuntza- planak, Ikastolako Plan Estrategikoari eta abian dituen proiektuei egoki erantzuteko xedea du eta beraz, indarrean dituen plan, proiektu nahiz prozesuen arteko koherentzia eta uztarketa bermatzen ahalegintzen da.

Prestakuntza- planaren atalek lotura dute Plan Estrategikoaren atalekin eta jarraian zerrendatzen ditugunak dira:

- Kudeaketa pedagogikoari eta administratiboari lotutako prestakuntza
- Hezkuntza Proiektuan jasotako egitasmoei lotutako prestakuntza
- Curriculum Proiektuari lotutako prestakuntza
- Hizkuntz beharrei lotutako prestakuntza
- Teknologia berriei lotutako prestakuntza

5.1.Prestakuntzaren esparruak

Udarregi Ikastolako Hizkuntz Proiektuaren baitan aurreikusitako prestakuntzaren esparruak guztiz lotuta egongo dira, gure hezkuntza komunitatean euskararen normalizazioaz eta euskararen erabileraz egindako diagnostikoan antzemaniko beharrei eta erabakitako lehentasunei.

Ikastolako eskola-giroan hizkuntzaren erabileran hobetu behar ditugun alderdiak lantzea du helburu prestakuntza honek, beti ere, bakoitzaren erabilera-esparruaren arabera.

Ikuspegi honetatik hauexek izango dira Udarregi ikastolak lehenetsiko dituen alderdiak:

- Hizkuntza elkarrekintza
- Gaiak eta hizkera- moduak
- Profesionalen eta eskola kideen euskara-maila
- Ikaslearen eskolaz kanpoko jardun-esparruetako hizkuntza-ohiturak, jokabideak eta jarrerak.

Honetarako, jada eragiten hasiak garen **4 esparru nagusitan** zentratuko dugu gure jarduna:

- Hizkuntz prestakuntza
- Metodologia prestakuntza
- Hizkuntza jarreraren inguruko prestakuntza
- Hizkuntza Proiektua dinamizatzeko prestakuntza

5.2. Prestakuntzaren ardatz nagusiak

Ardatz nagusiak definitzerakoan aintzat hartuko ditugu, ikastolaren eremu guztiak eta baita Udarregiko hezkuntza komunitatearen partaide guztiak ere, beharrezko prestakuntza, beren behar berezietuei begira antolatuko dugularik. Hona ardatzak:

5.2.1. Profesionalak: Funtzioa eta garrantzia.

Ikastolako profesional guztiek komunikazio-esparru bat dute eta ikasleekin harreman zuzenetan komunikazio-ekintzaren bat garatzen dute. Ekintza komunikatibo horien bitartez ikasleek hizkuntzaren erabilera funtzionala egiten dute eta horietako bakoitzean garatu behar duten diskurtsoa, profesionalekin batera elkarrekintzan edota haien eredua bilatuz, eraikitzen dute.

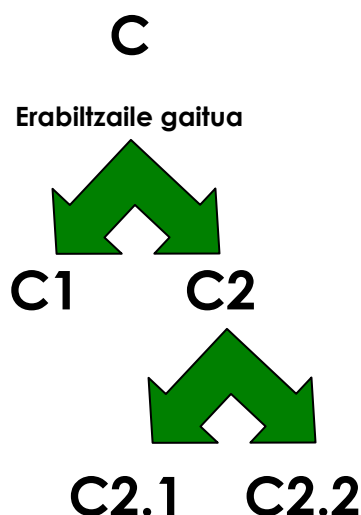
Honetaz jakitun, Udarregi ikastolako **profesionalen prestakuntza** beharrak baloratzerakoan, profesional bakoitzaren inguruan bi eragin esparru aintzat hartzen dugu:

- **Hizkuntz prestakuntza:**

Hiztun gisa, norberaren hizkuntza gaitasunaren hobekuntza sustatzeko eta bereziki, komunikatzen ikastearen konpetentzia komunikatiboaren hobekuntza bermatzeko.

Gaitasun komunikatibo horien gaineko irizpide orokorrak Europako Erreferentzia Markoan daude jasota eta horietan oinarrituko da Udarregi Ikastola, profesional guztiek hizkuntza menderatze-mailara iristeko bideak jorratuz.

5.2.1.a Erabiltzaile gaituaren mailak

C1 maila, *Maila autonomo edo Gaitasun operatibo eraginkorra* deitzen zaiona. Maila honen ezaugarri nagusia diskurtso zabal bat erabiltzeko gaitasuna da, jarriotasuna eta bat-bateko komunikazioa bideratzeko aukera ematen duen diskurtsoa osatzeko gaitasuna.

C2 maila, edo *menderatze-maila* deitua. Maila honen helburua goi- mailako hiztunen diskurtsoan aurkituko den hizkuntz zehaztasuna, egokitasuna eta erabilera-erraztasuna ezaugarritzea da.

- **Metodologiaren prestakuntza:**

Ikasleekiko ekintza komunikatiboetan elkarrekintzan ari direnean eredu-emaile gisa eta diskurtso- bideratzaile gisa formatzeko dituzten beharrak kontuan hartuko ditugu eta Udarregi Ikastolak hezkuntza komunitatearen profesional guztiak aspektu hauetan formatzea bultzatuko du:

- Ahozko elkarreraginezko diskurtsoan
- Guztiak, hizkuntz irakasle bilakatzeko konpetentzietan
- Hizkuntz jarreraren inguruko prestakuntza
- Hizkuntz proiektua dinamizatzeko prestakuntza

Azken batean, hizkuntza, edozein ikaskuntza-irakaskuntzaren oinarrizko tresna izanik, Udarregi Ikastolak metodologia horien inguruko prestakuntza bultzatuko du, irakasle nahiz hezitzaile bakoitzak, ikasleekin elkarreraginean, hizkuntz beharren lanketa egin dezaten eta, zeharka, ikasleen prestakuntza beharrak ase ditzaten.

5.2.2. Gurasoak

Udarregi Ikastolak, Euskararen Transmisioa Familia Bidez izeneko programan parte hartu izan du Buruntza aldeko Egitasmoaren kide gisa eta programa honek, euskararen normalizazioan familien parte hartzea sustatzearekin batera, jorratzen dituen jardueren bidez, gurasoen formazioa suspertu du.

Ikastolak begi onez jo izan du programa honen eskaintza eta baliatu du, bestela iritsi ezinezkoa egingo litzaiokeen gurasoen formazioaren esparrura iristeko eta bertan eragiteko.

Formazio honetan burutzen diren jarduerak honakoak dira:

- Haurrentzat abestiak eta jolasak
- Haurrentzat lpuinak
- Hizkuntzaren normalizazioaz gai bati buruzko hitzaldia.

Alabaina, Usurbilen 2011n Soziologia Klusterrak egindako kale neurketaren emaitzak kontuan hartuz, beharrezkoa ikusi zen familien erabileran eragiteko beste zenbait formazio-ekintza eta hainbat saiakera egon da mintza- lagun programan parte har zezaten lortzeko.

Ondorio gisa, 2014-2015ean bi bikotek parte hartu zuten. Geroztik urteroko formazio-plangintzan gurasoek mintza- lagun egitasmoan parte hartzeko gonbita egiten zaie.

Era berean, Ikastolak, familien euskararen erabilera eta euskararen aldeko jarrera positiboetan eragiteko, TELP ikastaroak antolatzen ditu udalarekin elkarlanean. Ikastaroaren maiztasuna Hizkuntzen Urteko Planean aurreikusten da.

Azkenik, gurasoentzako euskara klaseak antolatzeko aukera jorratu izan da herriko euskaltegiko eta udaleko euskara zerbitzuarekin. Aurreko urteetan ezin izan dena, aurtengoan, 2016-2017an, lortuz eta guraso taldea sortuz.

5.2.3. Ikasleak

Ikasleen prestakuntzari dagokionean, Udarregi ikastolako xede nagusietako bat da, kompetentzietan oinarritutako curriculum lantzea, beraz, prestakuntza honen barruan sekulako garrantzia hartzen du ikasleen kompetentzia komunikatiboaren lanketak.

Honetarako, Udarregi Ikastolak, ikastola-giroan hizkuntza lantzea eta erabiltzea helburu duten jarduerak eta prozesuak martxan jarriko ditu, eta gure testuinguru soziolinguistikoa zein den ikusita, hizkuntza behar bereziak dituzten ikasleen hizkuntza errealitateari erreparatuko dio bereziki eta horrekin batera, esparru bakoitzaren testuinguruaren berezitasunen arabera sortzen diren komunikazio-egoera esanguratsuak nola balia daitezkeen aztertuko du, ikasleek bai gela barruan eta baita gelaz kanpoan ere, hizkuntzaren erabilera funtzionala egin dezaten.

Udarregi ikastola kontziente izanik formazioaren garrantziaz helburu hauen erdiesterako, metodologiaren inguruko prestakuntzari lehentasuna emango dio; horren bitartez lortu nahi baita irakasleek eta hezitzaileek, beren arloa nahiz esparrua edozein delarik, ikas dezatela ahozkotatasuna ikasleekin nola landu, sortzen diren komunikazio esanguratsuak egoki kudeatzeko estrategiak eskuratuz, ikasketa kooperatiboa bultzatuz, arloetako operazio kognitiboak gauzatzen dituzten testu-generoen lanketa arrakastatsua bermatuz, eta arloko konstanteak eta trebeziak lantzeko modua barneratuz.

Halaber, **ikasleek hizkuntzarekiko jarrera kontziente** bat gara dezaten, hizkuntzen inguruan eta bereziki euskararen inguruan hausnarketa egitera bideratzen ditugu motibazio saioen bidez. Honela, ikasleek egunerokotasunean jarrera eta jokabidearen artean koherentziaz jokatzeko baliabideak eskuratuko dituzte.

Hezkuntza komunitateko eragileen prestakuntzan egiten denaz gain, Udarregi Ikastolak, EuskaLGintzako beste hainbat erakunderen lankidetzan jarduten du, formazio esparruan egiten duten eskaintzan parte hartuz. Adibide gisa dugu, UEMAK eskainitako formazio saioak eta proposatutako Unitate Didaktikoak, soziolinguistikaren esparrua lantzeko.

6.

HIZKUNTZ PLANGINTZA

Udarregi Ikastolak euskararen ardaztutako eleaniztasunaren alde egindako hautuak eragin zuzena du garatu nahi duen hizkuntza plangintzan.

Eleaniztasun-eredu honek, hizkuntza bakoitzeko lorpen-maila jakinak bilatzen ditu. Ikastolak, beraz, hizkuntza horiek guztiak erabiltzeko eta ikasteko aukera bermatzeko, gure hezkuntza-komunitatearen harremanak nahiz hezkuntza-prozesua bera arautu du, hizkuntza bakoitzak ikastola barruan izango duen funtzioa eta hartuko dituen eremuak definituz.

Era berean, hizkuntza horietako bakoitzaren irakaskuntza noiz hasiko den eta ordutegian izango duen pisua zehaztu dugu.

Erabakiak hartzeko garaian, eta euskara ardatz duen hizkuntza eredu eleaniztuna bideratzeko asmoz, hizkuntza bakoitzaren egoera soziolinguistikoa eta euskararen normalkuntza esparrutik datozen ekarpenak kontuan hartu ditugu.

6.1. Hizkuntza bakoitzaren lekua eta funtzioa ikastolako eremuetan

Udarregi Ikastolak, hizkuntza bakoitzak izango duen erabilera-eremua eta funtzioa finkatzerakoan, Ikastolen Hizkuntza Proiektuak gomendatzen duen proposamena kontuan hartu eta bereganatu du.

Hurrengo orrietan agertzen diren tauletan, aipatutako proposamena azaltzen da.

8. taula. Hizkuntzen erabilera-eremuak

EREMUAK		HIZKUNTZAK			
		EUSKARA	GAZTELANIA	INGELES	FRANTSESA
PEDAGOGIKOA	GELA BARRUKOA	X	X	X	X
	GELAZ KANPOKOA	X	X*	X	X
INSTITUZIONALA	ERAKETA ETA BARNE-KOMUNIKAZIOA	X	X		
	KANPO-HARREMANAK	X	X		
* Oso eremu euskalduneko ikasleen kasuan, zenbaitetan, gaztelaniako erabilera indartzeko proposamenak eta erabakiak jorratuko dira					

Udarregi Ikastolak, ikastolako eremu orotan **hizkuntza nagusia euskara** izan dadin etengabe jardungo du.

Gaztelania gela barruan landuko den arloa da, eta arloari dagokion harreman-hizkuntza, nagusitasunez, gaztelania izango da.

Horretaz gain, Udarregi Ikastolako familien tipologia eta testuinguru soziolinguistikoa kontuan hartuta, gaztelaniak eremu instituzionalean presentzia izango du, familiekiko harremanetan eta kanpo-harremanetan.

Ingelesa, Eleanitz- english proiektuaren baitan kokatuta dago eta 4 urtetik 16 urte bitarterako ikas mailetan irakasten da. Gela barruan landuko den arloa da. Arloari dagokion harreman-hizkuntza, beste arloetan egiten den moduan, ingelesa izango da.

DBH3. eta 4.mailan SLICC proiektua garatzen da Gizarte Zientziak arloa ingelesez emanez. Ingelesaren irakaskuntza/ikaskuntza indartzeko asmoz, Udarregi Ikastolak ikasturtero, udako ekintzak ingelesez antolatzeke aukera jorratuko du, EHI_KO Enjoy English egitasmoa antolatzeke saiakera burutuz.

Frantsesa DBHko hautazko gaia da eta gela barruan lantzen den arloa da.

Arloari dagokion harreman-hizkuntza frantsesa izango da.

Hizkuntza hau indartzeko asmoz, frantsesa hitz egiten den eremuetara txangoak antolatuko dira, ikasleei aukera emanaz gelaz kanpoko eremuan eta kanpo-harremanetan frantsesez aritzeko.

Era berean, bloga sortu, erabili, eta garatuko da frantsesaren ikaskuntza/irakaskuntza prozesuan eragiteko eta testuinguru ezberdinetan jartzeko nahiz baliabide ezberdinak erabiltzeko aukera emateko.

Ondorengo tauletan, **Udarregi Ikastolan** gela barruko eta gelaz kanpoko eremuetan hizkuntza bakoitzari eskaintzen zaion ordutegia eta hizkuntza bakoitzaren irakaskuntzarako hasierako adina azaltzen da.

9.taula. Hizkuntzen irakaskuntzarako ordutegia eta hasierako adina

MAILA	ADINA	EUSKARA	GAZTELANIA	INGELES	FRANTSESA
HH	1	3-4	X*		
	2	4-5	X*	X (2,5or.)	
	3	5-6	X*	X (2,5or.)	
LH	1	6-7	X*	X*	X (3 or.)
	2	7-8	X*	X*	X (3 or.)
	3	8-9	X*	X (3or.)	X (3 or.)
	4	9-10	X*	X (3or.)	X (3 or.)
	5	10-11	X*	X (3or.)	X (3 or.)
	6	11-12	X*	X (3or.)	X (3 or.)

MAILA		ADINA	EUSKARA	GAZTELANIA	INGELES	FRANTSESA
DBH	1	12-13	X (4or.)	X (4or.)	X (3 or.)	X (2or.)
	2	13-14	X (4or.)	X (3or.)	X (3 or.)	X (2or.)
	3	14-15	X (4or.)	X (3or.)	X (6or.) 3 or. english/3 or. Social Sciences	X (2or.)
	4	15-16	X (4or.)	X (4or.)	X (6or.) 3 or. english/3 or. Social Sciences	X (2or.)
X* Globalizatua						
X* Gaztelaniaren sarrera, hizkuntza nagusi gisa euskara duten haurrentzat (bai familian bai inguruko gizartean)						

10. taula. Gelaz kanpoko eremuan hizkuntzen banaketa

GELAZ KANPOKOA	HIZKUNTZAK			
	EUSKARA	GAZTELANIA	INGELES	FRANTSESA
JOLASALDIAK	X			
JANTOKIA	X			
GARRAIOA	X			
SARRERA- IRTEERAK	X			
ESKOLAZ KANPOKO EKINTZAK (ikastola eragile denean)	X	X*	X	X
ESKOLAZ KANPOKO EKINTZAK (ikastola eragile ez denean)	X	X*	X	X
IRTEERAK, EGONALDIAK ETA KANPALDIK	X	X	X	X
JAI- OSPAIZUNAK	X	X		
X* Gaztelaniaren presentzia eta gaztelaniazko ekintzak antolatzearen egokiera aztertuko da, hizkuntza nagusi gisa euskara duten haurrentzat (bai familian bai inguruko gizartean) X Hizkuntza horiek eremu horietan izango duten tokia zehaztuko dugu gure ingurune soziolinguistikoa eta hizkuntza horiek indartzeko beharra kontuan hartuz.				

11.1.aula.Eremu instituzionalean hizkuntzen banaketa

EREMU NSTITUZIONALA		HIZKUNTZAK			
		EUSKARA	GAZTELANIA	INGELES	FRANTSESA
ERAKETA ETA BARNE KOMUNIKAZIOA	GOBERNU ADMINISTRAZIO ETA FUNTZIONAMENDU ORGANOEN HIZKUNTZA	X			
	HIZKUNTZEN TRATAERARI BURUZKO ERABAKIAK BILTZEN DITUZTEN DOKUMENTUAK	X	X		
	LANGILEEN HIZKUNTZ PROFILA	X	X	X	X
	LANGILEEN HIZKUNTZA PRESTAKUNTZA	X	X	X	X
	EKONOMIA ETA ADMINISTRAZIO DOKUMENTAZIOA	X	X		
	IKT EUSKARRIEN HIZKUNTZ TRATAERA	X	X	X	X
	IKASTOLAKO ESPAZIOEN HIZKUNTZA TRATAERA	X	X	X	X
FAMILIA	FAMILIA BARRUKO HIZKUNTZA	X	X	X	X
	IKASTOLAREN ETA GURASOEN ARTEKO HARREMANAK	X	X	X	X
	GURASOEN HIZKUNTZ PRESTAKUNTZA	X			
KANPO-HARREMANAK	BESTE IKASTETXEEKIKO HARREMANAK	X			
	GIZARTE ELKARTEEEKIKO HARREMANAK	X			
	UDAL ETA HERRI-ERAKUNDEEEKIKO HARREMANAK	X			
	HORNITZAILEEEKIKO HARREMANAK	X	X		

6.2. Gobernu, administrazio eta funtzionamendu-organoen hizkuntza erabilera

6.2.1. Gobernu- organoak

- **Bazkideen Batzarra**

Udarregi Ikastolako Bazkideen Batzar Nagusia, euskaraz burutuko da lehentasunez, baina batzarraren hasieran galdetu egingo da bitan egiteko beharraz. Hala balitz, azalpenak, modu laburrean, gaztelaniaz emango lirateke. Gaztelaniazko ahozko azalpenen beharrik ez balego ere, aurkezpenetako diapositibak bi hizkuntzetan proiektatuko dira.

- **Artezkaritza Kontseilua**

Udarregi Ikastolako Artezkaritzako kide izateko nahitaezkoa izango da euskara menderatzea, eta bilerak, euskaraz izango dira.

6.2.2. Funtzionamendu- organoen hizkuntz erabilera

- **Zuzendaritza Taldea, Klaustroa, Etapa- Ziklo- Maila bilerak**

Udarregi ikastolako funtzionamendu-organoen hizkuntza, euskara izango da.

6.2.3. Langileen hizkuntz profila

Udarregi Ikastolak irakasleei nahiz bestelako langileriarri ondorengo hizkuntz profila eskatuko die:

- **Zuzendaria eta irakasleak:** Europako Erreferentzia Markoak proposatzen duen C1 maila euskaraz (EGA edo baliokidea).
- **Atzerriko hizkuntza irakasleek,** 2009 urtea geroztik, C1 maila (Advanced, Dalf- C1...) adierazi beharko dute. Titulazio hori ez duten irakasleak, hura lortzera bideratuak izango dira.
- **Administrazioko langileak:** C1 maila, euskaraz.
- **Jangelako hezitzaileak:** Euskaraz hitz egiteko jartotasuna izango dute. Ez da hizkuntz lorpen-mailarik eskatuko.
- **Atezaina:** Udaletxeko langilea izanik, udalak eskatutako hizkuntza profilaren jabe izango da. Dena den, euskaraz hitz egiteko jartotasuna izango du.
- **Autobusetako begiraleak:** Euskaraz hitz egiteko jartotasuna izango dute. Ez da hizkuntz lorpen-mailarik eskatuko.
- **Autobusetako gidariak:** Euskara ezagutuko dute. Hizkuntz irizpidea, ez da irizpide nagusia izango autobus zerbitzu bat kontratatzekeo garaian, dena den, irizpideen artean euskara erabili ahal izatearena kontuan hartuko da.
- **Garbitasuneko langileak:** Udaletxeko langilea izanik, udalak eskatutako hizkuntza

profilaren jabe izango da. Dena den, langile hauek ikasleekin harremanik ez dutenez, eskola- orduz kanpo aritzen direlako, zerbitzuaren kalitatea lehenetsiko da.

- **Eskolaz kanpoko ekintzetako hezitzaileak:** Euskaraz hitz egiteko jariorasuna izango dute. Ez da hizkuntz lorpen-mailarik eskatuko.

6.2.4. Hizkuntzen trataerari buruzko erabakiak biltzen dituzten dokumentuak

Udarregi Ikastolak bere Hizkuntz Proiektuan (2009), hizkuntzen trataerari buruzko erabaki guztiak bildu ditu. Alabaina, hau ez da hizkuntzen trataerari buruzko aipamenak egiten dituen dokumentu bakarra, ezen ikastolako beste zenbait dokumentutan ere: Hezkuntza Proiektuan, Barne Araudian eta Estatutuetan, hain zuzen ere, horrelako aipamenak egiten baitira. Eta aipamen horiek guztiek, Hizkuntz Proiektua dokumentuarekin koherentzia izango dute.

Dokumentu horietako bakoitzean irakur ditzakegun hizkuntzen trataerari buruzko hainbat pasarte irakurtzeko irakurleak jo beza iturri horietara (ikus. Hezkuntza Proiektua (2005), Barne Araudia (2005) eta Guraso Kooperatibako Estatutuak (2004))

6.2.5. Langileen hizkuntz prestakuntza

Udarregi Ikastolak, langileen hizkuntz prestakuntza, lau esparru nagusitan eragiteko bideratuko du: hizkuntza erabilpenaz prestakuntza, metodologiaz prestakuntza, hizkuntz jarreraz prestakuntza eta Hizkuntz Proiektua dinamizatzeko prestakuntza (Ikus 5. atala).

6.2.6. Ekonomia- eta administrazio-dokumentazioaren hizkuntz trataera

Udarregi Ikastolako ekonomia- eta administrazio-dokumentuetan lehenetsiko den hizkuntza euskara izango den arren, hainbat kasutan (hartzailearen arabera), bi hizkuntza ofizialetan idatziko dira.

6.2.7. IKT euskarrien hizkuntz trataera

Udarregi Ikastolako IKT euskarriak, ahal den guztietan, euskara hutsean izango dira.

Ikasleekin erabilitako software libre guztia, euskaraz eskainiko da, baina ikasleek ezinbestez ezagutu behar dituzten software estandar batzuk (Windows eta Microsoft Office), euskaratzerik ez baldin badago, horiek gaztelaniaz eskainiko dira.

6.2.8. Ikastolako espazioen hizkuntz trataera

Udarregi Ikastolak euskarari emango dio lehentasuna ikastolako espazioetan:

- **Errotulazioa:** euskara hutsean.
- **Eraikin bakoitzeko informazio-guneak:** euskara izango da nagusi. Baina onartuko dira jatorriz gazteleraz idatzita dauden informazio interesgarriak.
- **Haur eskolako informazio-arbelak:** euskaraz nahiz gaztelaniaz idatzitako informazioa agertuko da.
- **LHko Txoko Txuriak:** izango dira informazio-gune nagusiak, ikasturtean zehar landu eta elikatzen dena.
- **Ikastolen Elkarteko ikasmaterialen erakusleihoa, Ageri –Alde eraikinean:** lehentasunez euskarazko ikasmateriala agertuko den arren, Ikastolen Elkartean hizkuntzen trataerarako argitaraturiko material eleanitzari leihoa irekiko zaio.
- **Pasilloak:** ikasleen lanak eleanitzak izango dira, lantzen dituzten hizkuntza guztiek isla izango dutelarik.

6.2.9. Familia barruko hizkuntz erabilera

Udarregi Ikastolako familia tipologia ezagutzeko, ikasturtero datuak eguneratuko dira eta datu basean jasoko dira.

Datu jasotzea, besteak beste, matrikulazio garaian egingo da:

- ✓ Jasotzen diren matrikulazio datuekin batera aurkeztu zaien erregistro-orria, elkarriketan bertan bete dezaten eskuratuko zaie.
- ✓ Ondoren, HIZPRO taldeak (Hizkuntza Proiektuaren dinamizatzaileak) jasotako datuen azterketa egin eta laburpen- orria osatuko dute.

Emitzen sozializazioa etapaka egingo da, jasotako datuak irakasle bakoitzak erabilgarri eta eskuragarri izan ditzan, gelan egin beharreko esku hartzea, bere gelako errealitatera egokitu ahal izateko.

Erregistro-oria honakoa izango da:

Datu Orokorrak					
Gurasoen jaiotze urtea		Guraso1			
		Guraso2			
Seme/alaben adina					
A- Euskara ezagutza					
1.-Ba al dakizu euskaraz hitz egiten? (Erantzuteko, dagokion koadrotxoan X markatu)					
	Ez dakit	Ulertzen dut, baina ez dut hitz egiten	Pixka bat hitz egiten dut, baina ez dut ziurtasunik	Nahiko ondo	Ondo
Guraso1					
Guraso2					
2.-Euskaraz hitz egiten baduzu hurrengo itemak erantzun.(Erantzuteko, dagokion koadrotxoan X markatu)					
		Ez dut ohiturarik	Noizbehinka zertxobait	Testu motzak eta samurrak	Testu arruntak
Guraso1	Irakurri				
	Idatzi				
Guraso2	Irakurri				
	Idatzi				
B- Ikasketak					
Ikasketak zein hizkuntzetan egin dituzu? (Erantzuteko, dagokion koadrotxoan X markatu)					
	Oinarrizko ikasketak (OHO, BUP, DBH, COU ...)		Bestelako ikasketak (unibertsitatea, teknikoak)		Euskara titulurik baduzu? Zein?
	Euskaraz	Erdaraz	Euskaraz	Erdaraz	EGA, D, HP1 HP2...
Guraso1					
Guraso2					

C- Etxeko ohiturak					
Gurasook zuen artean nola hitz egiten duzue? (Erantzuteko, dagokion koadrotxoan X markatu)					
Beti erdaraz	Erdaraz gehiago euskaraz baino	Bietara berdin	Euskaraz gehiago erdaraz baino	Beti euskaraz	
Gurasook zuen semearekin/alabarekin nola hitz egiten duzue? (Erantzuteko, dagokion koadrotxoan X markatu)					
	Beti erdaraz	Erdaraz gehiago euskaraz baino	Bietara berdin	Euskaraz gehiago erdaraz baino	Beti euskaraz
Guraso1					
Guraso2					
Denok batera egotean nola hitz egiten duzue? (Erantzuteko, dagokion koadrotxoan X markatu)					
Beti erdaraz	Erdaraz gehiago euskaraz baino	Bietara berdin	Euskaraz gehiago erdaraz baino	Beti euskaraz	

6.2.10. Ikastolaren eta gurasoen arteko harremanak

Udarregi Ikastolako familien hizkuntz tipologia kontutan hartuta, ondorengo hizkuntza irizpideak zehaztu dira familiekiko harremanetarako:

- **HEZKUNTZA ETAPA GUZTIETAN: HE/HH/ LH/ DBH**
 1. **Gelako bilera orokorrak:** bi hizkuntzetan egingo dira, lehengoa euskara hutsean eta bigarrena gaztelaniaz
 2. **Bakarkako bileretan:**
 - a. Euskaraz ez dakitenekin, gaztelaniaz burutuko ditugu, baina gurasoa euskalduna denean, gaztelaniaz hasiko balitz, irakasleak euskaraz jarraituko luke (beharrezkoa ikusiko balitz jokaera honi buruzko arrazoiak agertuz).
 - b. Gurasoa euskalduna izanik gaztelaniaz hasiko balitz (zailtasunak dituelako) irakasleak euskaraz mantentzeko joera agertuko luke, gurasoari, euskaraz jarraitzeko baimena eskatuz.
 3. **Ikasleen ebaluazio txostenak:**
 - a. Bi hizkuntzetan bidaliko dira.
 - b. Buletinean agertzen diren oharrek gaztelaniaz nahiz euskaraz idatziko dira (familiarren hizkuntza aukeraketaren arabera).
 - c. Buletinean agertzen diren euskarazko akronimoen itzulpena bidaliko zaie etxeetara ikasturtearen hasieran.
 4. **Ohar, zirkular, txosten nahiz esku-orriak**

- a. Familia tipologiaren arabera bidaltzen dira euskara hutsean ala bi hizkuntzetan.
- b. Familiak ikastolan matrikulatzean galdetuko zaie euskara idatzia ulertzeko gai diren ala ez eta datu hau jasoko da idazkaritzan eta etapa bakoitzeko maila bakoitzeko irakasleari oharren banaketan kontuan hartu beharreko kopuruak adieraziko zaizkie.
- c. Euskara idatzia ulertzeko gai direnen kasuetan, euskara hutsean bidaliko zaie informazioa, eta gai ez direnetan, ele bitan.

5. Web orriko informazioa

- a. Bi hizkuntzetan argitaratuko da (euskara eta gaztelania)

6. Udarregiko blogak

- a. Ikastolan lantzen diren hizkuntza guztietan: euskaraz, gaztelaniaz, ingeles eta frantsesez, idazteko aukera egongo da.

6.2.11. Beste ikastetxeekiko harremanak

Udarregi Ikastolak, beste ikastetxeekiko harremanak, ahal duen guztietan, euskaraz egingo ditu, lehenengo hitza beti euskaraz eginez.

6.2.12. Gizarte-elkarteekiko harremanak

Udarregi ikastolak, gizarte-elkarteekiko harremanak, ahal duen guztietan, euskaraz egingo ditu, lehenengo hitza beti euskaraz eginez.

6.1.13. Udal eta herri-erakundeekiko harremanak

Udarregi Ikastolak, udal eta herri-erakundeekiko euskarazko harremanak lehenetsiko ditu eta lehenengo hitza beti euskaraz egingo du.

6.2.14. Hornitzaileekiko harremanak

Udarregi Ikastola, hornitzaileekiko harremanak, ahal den guztietan, euskaraz izan daitezen ahaleginduko da, eta beraiekiko harremanetan lehenengo hitza euskaraz izango da. Zerbitzu bat kontratatatzeko garaian berriz, hizkuntz irizpidea aintzat hartuko den arren, ez da irizpide nagusia izango; zerbitzu horrek ikasleekin harreman zuzena ez duen kasuetan, eskaintzen duen zerbitzuaren kalitatea lehenetsiko da, hizkuntza irizpidearen gainetik.

6.3.Hizkuntz Erregistroen Trataera

Udarregi ikastolak orain artekoan, erregistro formalak eta ez-formalak noiz eta non erabili zehaztu gabe dauka eta etorkizun hurbileko erronka du.

Dena den, Ikastoletako Hizkuntz Proiektuan agertzen diren gomendioak kontuan hartuko ditu gaiaz erabakitzerakoan.

Honen baitan egiten ditugun aurreikuspenak honakoak dira:

- Ikastolako ikasleen adina, inguruko gizartearen euskalduntasun-gradua kontuan hartuz eta gure inguruetik hartzen ditugun euskaldunen ehunekoaren arabera, lehenengo urteetan ahozko erregistro ez-formal/familiar bat eskainiko diegu ikasleei Ikastolaren jardura guztietan (gela barruko nahiz gelaz kanpoko eremuan).
- Ondoren, hau da, zenbat eta aurreratuagoa izan etapa, orduan eta eredu jasoagoa landu beharko dute gure ikasleek eremu formalean.
- Gela bakoitzean, etxetik euskaldun diren umeen ehunekoaren arabera, era batera edo beste batera jokatzeko proposamena egingo da.

6.4.Eskolatze Berantiarra

6.4.1.Eskolatze Berantiarren Hizkuntz Plangintzari dagokionean

Udarregi ikastolak Hizkuntz plangintzak garatzeko garaian, kontuan hartuko duen beste aldagai bat izango da eskolatze berantiarrekiko irizpideak.

Eskolatze berantiarra konplexua izan ohi da eta ikasle horien artean askotariko egoerak topatuko ditugu: batzuk, aldezturik eskolan aritutakoak eta jatorrizko hizkuntza gehiago garatu dutenak; beste batzuk, eskolan inoiz aritu gabekoak; batzuek euren ama hizkuntzaz gain atzerriko hizkuntza bat ekartzen dutenak, baina beste batzuek ez.

Udarregi ikastolak, jakitun izanik hizkuntza dela integrazioarako eta gizarteratzeko tresna nagusia, eta horrekin batera, argi edukiz zer eskola-eredu garen eta zer hezkuntza-erreferentzia ditugun (Ikastolok euskara dugu ardatz), ikastolara iritsitako ikasle berriei eta haien familiei adieraziko die, bizi garen gizartearen euskararen jabe izateak bermatzen duela besteek dituzten aukera berdinak izatea.

Beraz, azalduko diegu, ikasle etorkinak, lehentasunez, euskara izango duela komunikazio- eta ikasketa-hizkuntza, ikastolak ziurtatu beharreko oinarritzko maila lortzeko.

Era berean, honek ez du kenduko zenbaitetan, eta egoera zehatzetan, egokitzen egin beharra eta malguago jokatu beharra izango dugula.

Udarregi ikastolak, ingurune soziolinguistikoari eta ikaslearen jatorriari erreparatuta erabakiko du zein aitortza egingo dion gaztelaniari, zein izango den hizkuntza horretan finkatuko ditugun oinarrizkoak, eta zein baliabide jarriko dugun hori lortzeko. Horretarako 2000-2001 ikasturtean idatzi genuen “Etorkinen Integrazioa Udarregi Ikastolan” izeneko Proiektua oinarritzat hartuko dugu eta geroztik, garatutako eta sortutako prozesu ezberdinak kontuan hartuko ditugu, edozein ildo estrategiko nahiz irizpideren nondik norakoa argitzeko, erabakiak hartzeko eta prozesuan aurrera egiteko.

Atzerriko hizkuntzari dagokionez, Udarregi ikastolak aztertuko du ikasleak ingelesaren eta frantsesaren gaineko ezagutzarik duen.

Eskolako hirugarren hizkuntza hori ezagutuko balu, ezagutza horiek indartuko genituzke bere eskolaldirako motibazio bat gehiago izan dadin. Bestalde, testuinguru motibagarriak proposatuko dizkio ezagutzen duenetik euskarara eta gaztelaniara ekarpenak eta transferentziak egiteko.

6.4.2. Curriculumaren egokitzapena, konpetentziei begira Eskolatze Berantiarrean

Udarregi ikastola ikasle berantiarren garapen osoaren bila, irakasle talde osoa bultzatuko du diziplina arteko oinarrizko konpetentziak adostera, gela barruan egingo den lana, lortu beharreko gutxieneko maila horrekiko bideratuz.

Horrenbestez, hizkuntz arloa diziplina arteko oinarrizko konpetentzien zerbitzura jarriko da, curriculum bateratutik abiatuta hizkuntza bakoitzean garatu beharreko konpetentziak finkatuz.

Lan hori egiteko, Udarregi ikastolaren ezinbesteko erreferentzia izango da Euskal Curriculum eta era berean, atzerriko hizkuntzak irakasteko nahiz beste arloen hizkuntz beharrei erantzuteko sortutako baliabideak edota ikastolan bertan gai honen garapenerako sortutakoak erabiliko ditu.

Horren guztiaren harira, Udarregi Ikastolak, ikastolako curriculum-proiektua konpetentzien hezkuntzari begira behar bezala aztertu, arakatu, landu, proposatu eta eguneratuko du, diziplinartekotasuna bermatuz.

Testuinguru horretan, garrantzi berezia hartuko dute egoeraren arabera ikasleen ikaskuntza eta garapena bultzatuko duten elkarreaginezko askotariko testuinguruek eta horiek ustiatzeko metodologia ildo egokiek.

Azkenik eta funtzionaltasuna bilatzeko, Udarregi ikastolako irakasleek, beharren arabera moldatuko dute gelaren antolaketa eta baliabideen antolaketa.

6.4.3. Gelaz kanpoko eremuaren garrantzia Eskolatze Berantiarrean

Udarregi ikastolak gelaz kanpoko jardunari dagokionez, gela barrurako hartutako erabakiekin koherentzia jokatuko du.

Eremu horretarako egingo diren proposamenek bi helburu izango ditu:

- Batetik, euskara egoera informaletarako ere baliagarri dela aitortzea, eta ikasleari gelaz kanpoko jardunerako behar duen hizkuntz errepertorioa eskaintzea.
- Bestetik, etorri berriaren integrazioa eta taldearen kohesioa.

Honetarako guztietarako, Udarregi ikastola, herrian aritzen diren gizarte-eragilerekin harremanetan egongo da eta beharren arabera plangintza diseinatzeko ahalegin berezia egingo du, esparru honetan sortzen diren hizkuntza beharrei sendotasunez erantzuteko eta familiaren beraren hizkuntza premiak bideratzen laguntzeko.

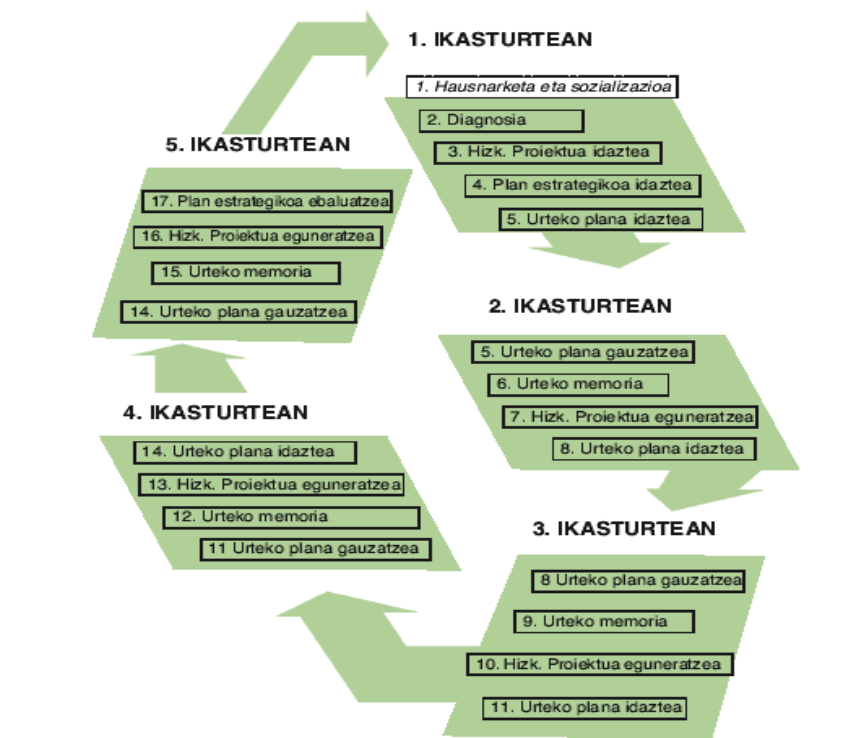
7.

HIZKUNTZA PROIEKTUA KUDEATZEKO IBILBIDEA

7.1. Ibilbidearen sekuentzia grafikoa

Udarregi Ikastolaren Hizkuntz Proiektua, bizirik eta etengabeko eraldaketan dagoen egitasmoa da, beraz, epe luzera diseinatutako plangintza begiztatzen du, hamazazpi urrats nagusitan sailkatuta dagoena, eta bost urteko iraupen ziklikoa duen ibilbidea, jada, martxan jarria.

7. irudia. Ibilbidearen sekuentzia grafikoa

7.2. Ibilbidearen urratsak

7.2.1. Urteko Plana

Udarregi Ikastolak, aurreikusitako Plan Estrategikotik urtebeterako hustuketa eginez osatuko du urteko plana.

Plan Estrategikoko helburu zehatzetatik abiatuko gara, dagokien jarduera zehatzak planteatzeko eta baita haien ebaluazio- adierazleak zehazteko ere.

Jarduera bakoitzaren bilakaeraren arduradunak zeintzuk izango diren eta horiek zein epetan burutuko diren aurreikusiko da.

7.2.2. Urteko memoria

- **Memorian**, urtean zehar egindako egokitzapenak, helburu eta jardueren lorpen-maila, nahiz arrakasta zehazten dira; era berean, urteko lan-plangintza berrirako hobetzeko iradokizunak zehazten direnez, oso dokumentu baliagarria da hurrengo urteko planean kontuan hartu beharrekoak aurreikusteko.
- Udarregi Ikastolan **urteko helburuak** urtean hirutan ebaluatuko dira (hiru hilabetekoan behin) eta urtean zehar lortutakoa balioetsiko da. Urteko memoria idazteko ULIBARRI programak eskaintzen duen plataforma erabiliko da.
- **Ikasturteko planari egindako egokitzapenak** agertuko dira dokumentu honetan.
- **Ebaluatzen diren atalak** urteko plangintza-fitxatik eratorritakoak dira. Aldatzen direnak honakoak dira:
 - **Ebaluazio-adierazleak** (helburu eta jardueren lorpen-maila eta arrakasta zehazten dira sistematizazioari begira).
 - **Urteko lan-plangintza berrirako** hobetzeko iradokizunak.

7.2.3. Hizkuntz proiektua dokumentua eguneratzea

- **Udarregi Ikastolako Hizkuntz Proiektua** izeneko dokumentua eguneratu egingo du Hizkuntz Proiektu taldeak, burutzen den urteko memoria lortutako helburuen arabera.
- Halaber, **Hizkuntza Proiektua eguneratzerakoan**, proiektuari berari balio erantsia emango dioten aldagaiak kontuan hartuko ditu, ikastolan abiatutako garaian garaiko berrikuntza metodologiko nahiz didaktikoei erantzuteko proposatutakoak islatuz. Adibide moduan, Haur Hezkuntzako Marko Pedagogiko berriari hizkuntzaren tratuaz aurreikusitakoak, Eleanitz Proiektuarekiko letozkeenak, EKI proiektuarekin zerikusi dutenak edota IKT eremutik etor daitezkeen tresna eta baliabide berriak, beti

ere Hizkuntza Proiektuari lotuak egonik.

7.2.4. Hurrengo urteetako Urteko Planak

- **Urteko Plan berria** idazteko garaian, bi dokumentu erabiliko dira: Plan Estrategikoa eta Urteko Memoria.
- **Bi dokumentu horietatik** eratorritako helburuei erantzungo zaie plan berria idazteko garaian.
- **Lortu ez diren helburuak** berriro aurreikusiko dira hurrengo honetan eta aztertuko da zeintzuk izan diren helburuak ez lortzeko arrazoiak edota ezkorki eragin duten faktoreak.
- **Urteko Planaren prozesua** lau aldiz errepikatzean, Plan Estrategiko berria idatziko da, ordura arte indarrean zegoena amaitutzat emanez.

7.2.5. Plan Estrategikoaren ebaluazioa

- **Lau urteko epealdiaren amaieran** Plan Estrategikoa ebaluatuko da.
- Horretarako, lau urteetan egindako urteko **Memoriak eta Plan Estrategikoaren ebaluazio-adierazleak** eskuratu eta horietan zehar garatutako helburuen lorpen-maila aztertuko da.
- **Horren ondoren**, hasierako diagnosian identifikatutako beharrak eta lehentasunak, berrikusi eta beharra antzemanaz gero, hainbat eremuren diagnosia egingo da.
- **Azterketaren baitan, lehentasunak** egokituko eta berrituko dira, ibilbide ziklikoa berriro abian jarriz eta Plan Estrategiko berria idatziz.

8.

PROIEKTUAREN KUDEAKETARAKO EGITURA ETA ZEREGINAK

Udarregi Ikastolaren Hizkuntz Proiektuaren garapenak, ikastolan dauden funtzionamendu-organo guztien inplikazioa eta elkarlan sendoa izateaz gain, badu berezko antolaketa egonkor bat: Hizkuntz Proiektu Taldea eta Euskaraz Bizi taldea. Baina, egitura egonkor horretaz gain, beste hainbat talderekin lankidetzat ere beharko dugu.

Lankidetzat hau bermatze aldera, ohiko gobernu-organoez eta Ikastolako zuzendaritzaz gain, Hizkuntza Proiektu Taldea, Hizkuntza Departamendu Bateratua eta Euskaraz Bizi Taldeak, dinamika eraginkor bat sustatzea guztiz beharrezkoa izango zaigu.

Zentzu honetan, organo nahiz talde bakoitzak zeregin ezberdinak burutu beharko ditu.

12. irudia. Hizkuntz Proiektuaren kudeaketarako egitura

Ondorengo lerrootan zereginak laburtuta aurki daitezke:

8.1. Ikastolaren gobernu-organismoen dagozkien zereginak

- Hizkuntz Proiektuaren beharra aztertu eta haren sorkuntza onetsi
- Hizkuntz Proiektua garatu ahal izateko diru-baliabideak aurrekontuetan onetsi
- Hizkuntz Proiektuaren plan estrategikoa, urteko plangintzak eta memoriak balioetsi eta onetsi

8.2. Zuzendaritzari dagozkion zereginak

Zuzendaritzak gobernu-organismoetan hartutako erabakiak bideratzearen eta gauzatzearen ardura du. Beraz, Hizkuntz Proiektuarekiko honakoak lirateke bere zeregin nagusiak:

- **Hizkuntz Proiektua** lantzearen eta gauzatzearen beharra aztertu eta hezkuntza-komunitatearekin adostu
- **Hizkuntz Proiektua Taldearen** eraketa eta haren ezaugarri nagusiak zehaztu: kideak aukeratu, arduraduna izendatu, helburuak finkatu eta abar
- **Euskaraz Bizi** batzordearen eraketa eta haren ezaugarri nagusiak zehaztu: kideak aukeratu, arduraduna izendatu, helburuak finkatu ...
- Ikastolarako proposatzen den **Hizkuntz Proiektua** aztertu eta egokia izanez gero oniritzia eman
- **Ikastolako ohiko barne-funtzionamendua** bideratzen duten erreferente nagusietan (curriculum proiektua, barne-araudia, urteko plana, aurrekontuak ...) Hizkuntz Proiektuarekiko isla ziurtatu
- Hizkuntz Proiektua Taldeak proposatutako **hizkuntzaren prestakuntza-plana** aztertu eta ikastolako prestakuntza-planean txertatu
- **Hizkuntz Proiektuaren plan estrategikoa eta urteko plangintzak** aztertu, onespena landu, eta ikastolako gestio-planean eta urteko plangintzan txertatu
- **Urteko plangintzaren jarraipena** egin **eta urteko memorien** balioespenean parte hartu
- **Plan Estrategikoaren jarraipena** egin **eta** bere **memoriaren balioespenean** parte hartu

8.3. Hizkuntz Proiektua Taldea

Hizkuntz Proiektua Taldearen koordinaziopean kokatuko dira Hizkuntz Departamentu Bateratua eta Euskaraz Bizi Taldea. Taldeko kideak eta haiek bete beharreko funtzioak honakoak izango dira:

- **Hizkuntz Proiektuko dinamizatzaile orokorra**

Dinamizatzaile orokorraren zeregina Hizkuntz Proiektua garatzeko ekimenak eta horien arduradunak koordinatzea izango da; beraz, eskumena izango du erabakiak hartzeko eta betearazteko.

- **Gela barruko eremuaren dinamizatzailea**

Eremu honen dinamizatzailearen zeregina izango da Hizkuntza Proiektuaren garapenak curriculumaren eremuan beharrezkoak dituen ekintzak bideratzea eta koordinatzea.

- **Euskaraz Biziko dinamizatzailea**

Euskaraz Biziko dinamizatzailearen zereginak Euskaraz Bizi Taldea gidatzea eta koordinatzea izango dira. Talde horren egitekoa Hizkuntza Proiektuaren garapenak gelaz kanpoko eremuan nahiz eremu instituzionalean beharrezkoak dituen ekintzak bideratzea izango da.

8.4. Hizkuntz Proiektua Taldearen zereginak

- **Hizkuntz Proiektuan** hizkuntzen ikaskuntza-irakaskuntzarako adostutako ikuspegi metodologikoa hezkuntza etapa desberdinetara bideratzea.
- **Programazioen** arteko **koordinazioa** bermatzea.
- **Arloko metodologia** lantzeko nahiz irakasleen hizkuntz maila hobetzeko prestakuntza beharrak definitzea.
- **Arloetako departamentuekin** koordinatzea, arlo horien hizkuntz beharrei erantzuteko eta orientabideak emateko.
- **Etapako bileretan**, egindako lanaren berri ematea .
- **Ikastolaren gela barruko eta gelaz kanpoko eremuetan** lantzen diren hizkuntzen irakaskuntzaren eta erabileraren arteko koherentzia eta kohesioa bermatzea; bereziki, komunikatzen ikasi konpetentziaren garapena ziurtatzeko eta hizkuntzaren zeharkakotasuna bermatzeko.
- **Euskararen normalizazioan eta eleaniztasunean** eragile izatea.
- **Ikastolako hizkuntz egoeraren diagnosis** bideratzea.
- **Ikastolak hizkuntzekiko** dituen **beharrei eta lehentasunei** erantzuteko plan estrategikoa idaztea, zuzendaritzari proposatzea eta zuzendaritzarekin batera plan estrategikoaren balioespina egitea.
- **Ikastolaren Hizkuntz Proiektua** idaztea eta eguneratzea, Ikastolaren Hezkuntza Proiektuarekiko eta Curriculum Proiektuarekiko koherentzia zainduz.
- **Hezkuntza-komunitatearentzat** hizkuntzaren prestakuntza-plana diseinatu eta zuzendaritzari proposatzea.

8.5. Euskaraz Bizi Taldearen zereginak

Euskaraz Bizi Taldeak Hizkuntz Proiektuaren garapenak, bai gelaz kanpoko eremuan bai eremu instituzionalean, behar dituen ekintzak bideratzea eta honako zeregin hauek bideratuko ditu:

- **Ikastolako barne- eta kanpo-harremanak** euskaraz gauza daitezen bultzatzea
- **Urteko plangintza** definitzea, jarraitzea eta baloratzea.
- Behar izanez gero, **gela barrurako jarduerak** proposatzea **eta horien jarraipena** egitea.
- **Gelaz kanpoko hizkuntz erabilera** arakatzea (hiztun-neurketak), esku-hartze planak proposatzea eta jarraipena egitea.
- **Eremu instituzionalean** ikastolako hizkuntz politika proposatzea euskarari dagokionez.
- **Gelaz kanpoko eremuan eta eremu instituzionalean** parte hartzen duten hezitzaile, langile, ikasle eta gurasoen **prestakuntza-beharrak** identifikatzea eta behar horiei erantzuteko prestakuntza-plana zehaztea. Eta Hizkuntza Proiektua Taldeari aurkeztea.
- **Etapetako bilereetan**, proposamenen eta egindako lanaren berri ematea.

9.

HIZKUNTZA PROIEKTUA EBALUATZEKO IRIZPIDEAK

9.1. Hizkuntza Proiektuaren Ebaluazioaren Helburuak

9.1.1. **Hizkuntza Proiektuaren Plan Estrategikoaren** amaierako ebaluazioa egitea.

9.1.2. **Eskolako kideen hizkuntzako** prestakuntza eta erabilera baloratzea:

9.1.2.1. **Ikasleen hizkuntza komunikaziorako** gaitasunaren emaitzen joera baloratzea:

- Hitzun neurketen emaitzak
- Barne ebaluazioaren emaitzak
- Ebaluazio Diagnostikoaren emaitzak

9.1.2.2. **Irakasleen hizkuntza- ereduaren** egokitasunaren balorazioa.

9.1.2.3. **Administrarien eta zerbitzuetako langileen** hizkuntza-ereduaren egokitasunaren balorazioa.

9.1.2.4. **Familien hizkuntza-tipologiaren**, beharren, eta eragin esparruen balorazioa.

9.1.3. **Hizkuntza Proiektuaren jarraipenerako** proposamen berriak jasotzea.

9.2. Hizkuntza Proiektuaren Ebaluaziorako Prozedura

9.2.1. **Ikastolako HIZPRO taldeak azken lau ikasturteetan** egindako ebaluazioetan jasotako datuak laburbildu eta ebaluatuko ditu. Bi motako datuak jasoko ditu:

- Azken lau ikasturteetan urte bakoitzerako aukeratu diren Plan Estrategikoaren helburuen urtez urteko ebaluazioa.
- Azken lau ikasturteetako ikasleen hizkuntza-komunikaziorako garapenaren ebaluazioetako, barne zein kanpokoetako, emaitzen joera. Datu hauek ikastolako zuzendaritza-taldeak izango ditu.

9.2.2. Datu hauekin Ikastolako HIZPRO taldeak Hizkuntza Proiektuaren ebaluazioa

egingo du eta horretarako, taula hauek erabiliko ditu:

9.3. Ebaluaziorako Tresnak

A.- PLAN ESTRATEGIKOAREN AMAIERAKO EBALUAZIOA			
9.3.1. EREMU INSTITUZIONALA			
9.3.1.1. IKASTOLAREN ANTOLAKUNTZA			
ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorrei lotutako helburu espezifikoak)	LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK	AMAIERAKO EBALUAZIOA
Artezkari-tza Kontseilua			
Familiak			
Zuzendaritza			
Dokumentazio administratiboa			
Dokumentazio ekonomikoa			
Jakin-arazpenak eta mediateka			
Hizkuntza paisaia			
Hizkuntza normalkuntza egitura			
9.3.1.2.-NORMALKUNTZA SUSTATZEKO ERABAKIAK			
ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorrei lotutako helburu espezifikoak)	LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK	AMAIERAKO EBALUAZIOA
Hezkuntza proiektua			
Curriculum proiektua			
Hizkuntza proiektua			
Antolaketa Jarduera eta Barne Araudia (AJA)			
Urteko kudeaketa plana			
Aurrekontua			
Urteko memoria			
9.3.1.3.-IKASTETXEAREN HARREMANETARAKO HIZKUNTZA IRIZPIDEAK			

ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorreari lotutako helburu espezifikoak)	LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK	AMAIERAKO EBALUAZIOA
Beste ikastetxeak			
BERRITZEGUNEA			
Hezkuntza administrazioa			
Instituzioak			
Herriko Elkarateak			
Enpresak			
Hornitzaileak			
9.3.1.4.-ESKOLA ETA ERAGILEEN ARTEKO ELKAR HARTZEA			
ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorreari lotutako helburu espezifikoak)	LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK	AMAIERAKO EBALUAZIOA
EBPN			
Ikastetxeen artekoa			
Herriko euskara elkarateak			
Bestelako elkarateak			
Euskal komunikabideak			

9.3.2. ESKOLAKO KIDEEN HIZKUNTZAZKO PRESTAKUNTZA ETA ERABILERA

9.3.2.1. IKASLEAK

ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorreari lotutako helburu espezifikoak)			LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK			AMAIERAKO EBALUAZIOA		
	Hiztun neurke tak	Barne ebaluazioa	EB. DG.	Hiztun neurke tak	Barne ebalua zioa	EB.DG.	Hiztun neurke tak	Barne ebalua zioa	EB.DG.
Komunikazio gaitasuna									
Interakzio didaktikoa									
Partaidetza									
Inplikazioa									
Motibazioa Girotzea									

9.3.2.2. IRAKASLEAK

ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorreari lotutako helburu espezifikoak)	LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK	AMAIERAKO EBALUAZIOA
Metodologia			
Interakzio didaktikoa			
Komunikazio gaitasuna			
Prestakuntza			
Irakasleen arteko interakzioa			
Partaidetza-inplikazioa			
Motibazioa girotzea			

9.3.2.3.ADMINISTARIAK ETA ZERBITZUETAKO LANGILEAK			
ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorre lotutako helburu espezifikoak)	LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK	AMAIERAKO EBALUAZIOA
Komunikazio gaitasuna			
Prestakuntza			
Partaidetza-inplikazioa			
Motibazioa/ girotzea			
9.3.2.4.GURASOAK			
ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorre lotutako helburu espezifikoak)	LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK	AMAIERAKO EBALUAZIOA
Familiaren hizkuntza tipologia			
Harreman hizkuntza			
Komunikazio gaitasuna- prestakuntza			
Motibazioa/ girotzea			
Gurasoak- eragile			

9.3.3. GELAZ KANPOKO JARDUERAK			
9.3.3.1. ESKOLA ERAGILE			
ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorre lotutako helburu espezifikoak)	LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK	AMAIERAKO EBALUAZIOA
Jolasaldiak			
Jantokia			
Sarrera-irteerak			
Jai-ospakizunak			
Txangoak			
Egonaldiak			
Autobusa			

Eskola-kirola			
Aisialdia			
9.3.3.2.ELKARTE/ERAKUNDEAK ERAGILE			
ERAGIN ESPARRUAK	HELBURUAK (Helburu orokorreari lotutako helburu espezifikoak)	LORPEN ADIERAZLEEN EMAITZAK	AMAIERAKO EBALUAZIOA
Jai-ospakizunak			
Txangoak- egonaldiak			
Udalekuak			
Aisia-kirola			
Musika			
Erakundeen esku-hartzea			

9.3.4. HIZKUNTZA PROIEKTUA EGUNERATZEKO PROPOSAMENAK	
ERAGIN ESPARRUAK	PROPOSAMENAK
Ikasleen eta inguruaren hizkuntza-egoera	
Hizkuntzen ikas- irakaskuntza	

10. ETORKIZUNARI BEGIRA...

Ikastolen Hizkuntz Proiektuak, Euskal Herriko gainerako ikastolei bezala, Udarregi ikastolari ere Ikastoletako hizkuntza-gaien inguruko erabakiak eta ekimenak bideratu ahal izateko irizpideak nahiz norabideak finkatzeko, antolatze, garatzeko zein ebaluatze marko integrala eskaintzen dio.

Aurrerapauso garrantzizkoa, dudarik gabe, baina ibilbide luze batean murgilduta gaudenez, orain arteko lana oinarritzat harturik, hemendik aurrera, gure ikastolako hizkuntza errealitateari dagozkien edukiz eta ekintzez betetzen joango gara ibilbidean zehar.

Dokumentu honetan zehar hainbatetan aipatu dugun bezala, Ikastolak, XXI. mendeko euskal gizartearen hezkuntza eta hizkuntz beharrei era eraginkorrean erantzun ahal izateko dituen erronkak handiak dira, eta gureak ezin du atzean geratu. Honengatik, hain zuzen ere, une honetan, **Udarregi Ikastolak**, hurrengo lerrootan agertzen ditugun erronkekiko sentsibiltate berezia agertuko du:

- Euskara eta euskal kultura gure gizarte zabal eta askotariko honen elkarbizitzarako ardatz izanik, kultur integrazio barne-hartzailearen eredu garatzeko eta identitate euskaldun berri eta integratzaile baten erroak sustatzeko.
- Gizartean txertatutako euskal eskola eredu garatzeko, kalitatezko hezkuntza eredu eraldatzailearen alde egiteko, eta euskara eta Euskal kulturaren biziberritzean eragile izateko.
- Informazioaren eta komunikazioaren gizarteari erantzunez, konpetentzien hezkuntza eredu berria garatzeari, bereziki komunikazioaren heziketari dagokionean.

Udarregi Ikastolako Hizkuntz Proiektua, berriztatze prozesu horren parte da eta garatzen ditugun beste hezkuntza egitasmo guztiekin uztartuta eta hezkuntza komunitate osoaren partaidetza eragingarria bilatuz, Ikastolak XXI. mendeko hizkuntza proiektuaren erronken mesedetan bere hondar alea jartzeko, erabiliko du.